

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم:	پایلوخ بنگ حبیب الله
لیکونکی:	پوهنمل محمود نظری
کمپوټر اوډونکی:	یما نظری
چاپ شمیر:	۱۰۰۰:
خپړندوی:	کراچی مطبعه
چاپ نیټه:	۱۳۸۴:

Ketabton.com

ليکونکی: پوهنمل محمود نظری

د کتاب نوم: پایلوخ بنگ حبیب الله

په دې ټولگه کې:

دا کتاب خپل محترم پلار الحاج دوکتور محمد امین نظری
ته اهدا کوم

مننه

د محترم استاد پوهاند دوكتور مجاور احمد زیار، محترم عبدالواحد نظری او محترم عبیدالله محک چې دا کتاب یې کتلی، تصحیح کړی او گټوری مشورې یې را کړی یو جهان مننه کوم او کورودانی ورته وایم.

همداسې د پایلوچانو د کیسو په راتولولو کې د محترم امیرجان، محترم علی احمد، الحاج محمد کریم، محترم بصیر احمد او نور هغه کسانو چې زما یې نومونه هیر شوی دی کورودانی وایم او د زړه له کومې مننه ځینی کوم د دیزاین، ترتیب او طرح په برخه کې د محترم یما نظری او په چاپولو کې د محترم مسعود د هلو ځلو څخه مننه کوم او په ژوند کې لا بری ورته غواړم

په درناوی

پوهنمل محمود نظری

په دې ټولگه کې:

- ۶-----له طنزه تر د استانه
- ۱۳-----سريزه
- ۵۱-----پایلوخ بنگ حبيب الله
- ۵۶-----غرغره
- ۷۰-----يوه لپه خاوره
- ۷۷-----د کور هديره
- ۸۵-----غاو
- ۹۸-----مرور
- ۱۱۲-----غچ
- ۱۲۳-----غولبدلی

له طنزه تر داستانه

داخل مې مخې ته د محمود نظري يوه داستاني ټولگه پرته ده. يو کال له مخه مې پردرېمه طنزیه ټولگه همداسې يو څو کرښې ورکښلې وې او په هغه کې مې دغه هڅاند لیکوال تر هر (Satirist & Homourit) څه مخکې د يوه طنز او مزاح کښونکي (لیکوال په توگه

Homourit)

خپلو مینه والو ته وروپيژندلی وو او هغه په پښتو کې د دغوادبي ځیلونو (

Literary genres) له گوتو شمیر

نوبتگرو قلموالو شمیرلی وو، خود دې داستاني ټولگې له وړاندبيني سره يې را زیاته کړه چې سړی خو پر هغه دوه ځیلونو بسیا نه دی پاتی او درېیم دپته يې قلم راغځولی او خپله وړتیا او نوبتیا پکې ازمايي.

رښتیا هم يوه داسې هڅاند لیکوال ته چې خپل زېږند خوب او وړتیا يې لومړی په طنز و

مزاح کې پر کار اچولې او په پوره بريالیتوب يې له توغه راوتلی هم دی کوم ناشونی کار نه

برېښی چې کیسې وليکي او ورسره ورسره کیسې وگتي

کوم از مېښت او نوبت يې چې په هغو ډگرو کې په برخه شوی، په دغه څه نا څه ورته ډگر کې

هم په برخه کېدای شي او هغه دا چې د خندا او موسکا د توکو په کمونې سره ورته

سوچو او سوژو ته په اسانه داستاني بڼه او وکرو ربښلای شي، تر دا منح ورته نه کرکتر

رغاونه کومه ستونزه لری او نه انځورونه، غوټه اچونه-پرانېستنه، نه کرکېچ او

تلوسه، پیلونه او پایته رسونه.

خو په سر چپه توگه په يوه هر داستاني لیکونکي ته دومره اسانه نه وی چې خپل داستان ته

طنز و مزاح وکر (هویت) وروښي او خپل از مېښتونه او نوبتونه ورو لېږدوي. مگر نظری په

دغه لومړنۍ ټولگه را وښووله چې ځان را باندي د غبرگو، په بله وينا دروگونو ادبي

ژانرونو لیکوال او بيا بريالی لیکوال را پېژني او پوره باوردی چې که دغه درې سره ځیلونه

همداسې همزمان او اوږه پراوږه پر مخ یوسي او ورسره ورسره دیوی کره پښتو خیال نور هم

تینگ و ساتي، بې له کوم ارنګ بړنګه به په دغه اړه پرله پسې بری او بریاوې د قلم د نیلي سوې ورنسکل کړي او پردی سربېره سربېره د خپلې مورنۍ ژبې او ټولني په وړاندې خپله پاتې ژمندويي او استازندويي (تعهد و رسالت) پر ځای کاندې.

د پایلوخ بنگ حبیب الله دغه داستاني ټولګه يې چې تر درې ګونو طنزیه او مزاحیه ټولګو (د څوکۍ خوند، سر خلاص که! او انساني سرکس) را وروسته يې چاپ و خپراوی ته سپاري تر هر څه له مخه د دې نوبت پر بنسټ ارزول کېږي چې د رومبني پښتو لیکوال په توګه يې په همدغه نامه لومړی داستان د خپلې سیمې یو له پامه لویدلی ټولنیز پور (قشر) رانغاړي او په خورار یا لیستیګ ډول يې شننه او انځورنه کوي. بنگ حبیب الله يې د مرکزی کرکتر په توګه د ټولو هغه انساني کړنو بڼېګنو، ځانګړنو دودونو او دویونو (قوانینو) رانغښتونکی را پېژنی چې له پېړیو راهسې يې په پایلوخانو اړه درلودلې او څارتیا او نومورتیا يې پرې موندلې ده.

بناغلي نظري په دغه برخه کې نه یوازې د یوه کندهاری په توګه له خپلو سیده لیدنو کتنو او نورو ماویلو-تاویلو ګټه اخیستې، بلکې د تاریخ پانې يې هم ورپسې اړولې را اړولې او او د بهرینو ګرځندویانو او څېړندویانو اړوندو اخځونو ته يې هم مخه کړې، لکه څنګه يې چې په خپله لنډه سرپزه کې ورباندې رڼا اچولې ده.

داسې اټکل کېږي چې کندهاری پایلوخان له اړه د هغو خراساني، یا په بله وینا، سیستاني «عیارانو» له پاتېشونو څخه وی چې په سیستان کې يې د یعقوب لیث صفاري په مشرۍ پر ۲۵۳ کال د یوه افغانی دولت بنسټ اېښی وو او ظفر کاکا خیل په وینا يې پوځي اډانه کې پښتو پوره برخه درلوده. «عیار» هم د «ای یار» عربي بڼه انګېرل شوی چې پښتو اندول «ای مل-اېمل» کېدای شی.

دا بېله خبره ده چې د چا خبره نن سبا «به جتانو کې هم نور څوک آرو اصیل پاتې نه دی» او ان به مسلمانانو کې هم نور څوک سم و سهی نه لېدل کېږي او هغه آرو رښتیني اسلامي خویونه

او سپېڅلي کره وړه ترې بنسټپالو لوتلي او تروښلي دي ، دغه راز هغه څه چې زموږ نوبتگر داستان لیکونکی د خپل پایلوخ اتل په شننه او ستاینه کې کښلي او انځورلي دي ، له بنایسته ډیر مهاله نور د تاریخ یوه برخه ګرځیدلې او په هیڅ یوه او سني پایلوخ کې یې څرک نه لګي. یوازې او یوازې یې هماغه منفي او ناټولیز اړخونه خوندي پاتې دي. که پخوا یې له بډایانو را شوکولې او پر بېوزلانو ته یې ورو بښلې او س یې له بېوزلانو را شوکوي او خپل ځانګړی درد پرې درملوي. دا یې نن د بدګنو او بېلاریو یوه وړه بېلګه ګڼل کېږي چې یو څوارکی ګاډیوان نیمه شپه د ښار له چوکه یې تر «سرپوزی» پورې ډګاډګ وځغوي او چې بیا ترې په مات مخ د کرایې غوښتنه کوي په غبرګون کې یې څو مرد کې وردالی کوي او مړی یې له اس سره هملته لېوانو ته پریري. په هره توګه د لیکوال همدغه غځېدلې لنډ داستان رښتیا هم د دی جوګه دی چې خپله توګه پرې ونوموي او ما هم د یوه شهکار په توګه د خپلې دغې لنډې ارزونې بېلګه وګرځوله او نوری داستاني بېلګې یې ورهښو کره کتونکیو او ارزوونکیو ته پریرم ګوندي ګران نظری هم دغه یو څو کرښې د دیوې دوستانه پیرزوینې په توګه په ډیر څه وشمېري.

د پوهنمل محمود نظری د لا ډیر از مېښتونو او نوبتونو به هیله

پوهاند دوکتور م. ا. زیار

اکسفورد - جولای ۲۰۰۴

سرليزه

د بنگ حبيب الله كيسه داد داسو ناميانو او کلکو خلکو كيسه ده چي په ټوله نړۍ کي يې په کلکوالي او غيرت کي خا تر اوسه نه سيال او نه بېلگه ليدلې يا اور بدلې ده. دلته د يوه بهرني ژورنالېست د خپرني پايله په لنډه توگه ليکم:

جروان دايک امريکايي ژورنالېست (په افغانستان کي څه تيريري؟) کتاب کي د پايلو خانو په هکله داسې کښلې دي:

ډير کلونه وړاندي چي کله ايرانيانو پر دغه هيواد يرغل وکړ او دغلته يې ډيرزيات جنايتونه پيل کړل، خلکو لومړی نه شوله کولای چي د هغوی په وړاندي را ولاړ شي خو وروسته يو شمير ځوانان را پيدا شول او په خپلو کي يې تړون سره وکړ چي د دغو پرديو يرغلگرو په وړاندي مبارزې ته را ولاړ شي او خپل مال او هيواد نه دفاع وکړي، ددې لپاره چي خپلو غليمانو ته خپل واک ښه څرگند کړي، به لوڅو پښو به يې تگ راتگ کاوه، دغه کار يې د غليم په وړاندي د مقاومت او سر سختۍ نښه وه، پردي سربيره يې به لوڅو پښو منډې وهلاي شوې او کولای يې شول چي په ځانگړې توگه د شپې له خوا بېله غره غوره پر غليم برید وکړي. هغه وخت په دې سيمه کې پارسي ژبه هم دود وه نو ځکه خو پارسيانو دوی پای لوچ (پالوچ) وبلله.

دغه پايلو خان د دی هيواد تاريخي اتلان او د بې وزلو او بې برخو خلکو پلويان وه. هغه وخت چي احمد شاه بابا واکمني ته ورسيد (د درانيانو واکمني دوه سوه کاله په افغانستان کي وچليده) احمد شاه بابا د پايلو خانو ډيرزيات درناوی وکړ، د هغوي د درناوي لپاره يې د جشن او بنادۍ په توگه يوه ځانگړې ورځ وټاکله او هغوی يې ښه او رښتيني خلک وبلل. هغه دغه خلک د شاه مقصود په نامه په يوه سېمه کي استوگن کړل چي اوس د کندهار په شمال کي د ډيرو ښو سېمو څخه ده.

پايلو خان يو ځانگړی يونيفورم لری، پراخ او اوږد شين رنگه کميس او پرتوگ اغوندي د جامو د گنډولو لپاره يې څه ناڅه پېنځلس متره ټوټه پکار ده، شين ويره توره لونگۍ تړي،

پتو يې تل پر ولو پروت وي، چاره، د هوسۍ بنکر، خردوم (يوه متره رسۍ چې يوې خوا ته يې يوه پوټه و سپنه تړل شوی وی) له ځانه سره گرځوي.

که څوک و غواړي د پایلو خانو به ډله کې شامل شي په لومړي سر کې بايد د هغه پېژندگلوې وشي تر هغه وروسته از مېنست پرې کېږي چې ورتيا يې لری او که نه؟ دغه غوراوی (انتخاب) زیاتره د ځوانی په وخت کې تر سره کېږي.

او گوري چې د اور په وړاندې څومره ټينگار کولای شی؟ هغه بايد خپلې پښې او لاسونه اور ته ونيسي او د اور ټوله تودوخه وزغمی. وروسته بايد شپږ میاشتي يا يو کال زغم وکړي چې کره وړه او خبرې يې وارزول شي، بيا يې ژوند جگړې (مبارزې) عملی ډگر ته راڅکوي. که ټپي شو بايد چاته فریاد، پلپوت (شکایت) ونه کړي. د ټولو په پای کې وروستې ازموينې ته ور بلل کېږي. وروستې ازموينه داده چې په يوه ځانگړې شپه کې د يو شمېر کسانو په وړاندې بايد ځان لوخ کړي يانې بې پرتوگه خپل ټول کالي وباسي، د ملا پر تخته يې د اور سکروټې اچول کېږي او په دغه مهال کې بايد چرس وڅکوي. پایلو خانو ته د چرس څکول ارزښت لری هغوی چرسو ته (بوټی) وايي د هغو به عقیده چرس انسان خداى (ج) ته نږدی کوی او له گناه څخه يې ژغوري. پایلو خان دینپاله خلک دی دغه گردا زمينستونه د جسماني ټينگار د پیدا کېدو لپاره او چرس څکول د رواني از مېنست نښه گڼي.

مخامخ او تن په تن جگړه د پایلو خانو لپاره اړين بلل کېږي. که څوک کوم پایلوخ ته سپکاوی وکړي و پایلوخ هغه زور از ماینې ته وربلي، ان که کوم څو که هسي په يوه اشاره هم و غواړي د يوه پایلوخ سپکاوی وکړي د پایلوخ لپاره تن په تن جگړه لازمېږي.

پایلو خان خپل پت ټينگ او خوندى ساتی او نه غواړي چې د هغوی په کورني ویاړ کې د سپکاوی داغ پیدا شی که د يوې داسې ننگونې (چلنج) سره مخامخ شي سمدلاسه مخامخ لورې مخامخ جگړې ته وربلي. بيا نو دغه دواړه د یو نا څرگند لورې ته روانېږي دغه مهال د دغې موضوع په اړه چې د دوی په منځ کې پېښه شوی ده هيڅ چا ته څه نه وايي کله چې هغه ځانگړې ځای ته ورسیدل. دواړه ځانونه لوڅوی او له پرتوگونو پرته خپلې نوري جامې باسي، بيا نو د سپکاوي والا له لورې برید پیل کېږي هغه څوک چې بريالی شو هغه بل را پر شا کوی يو خوندى ځای ته يې رسوی او ټپونه يې ورپټي او ټکوروی له دې پېښې څخه

بايد هيڅوک خبر نه شي او هيڅ لوری حق نه لری چي شکایت وکړی دا د پایلو خانو د رسمونو او ادا بویو برخه ده. هغوی له احساسه ډک خلک دی او ورسره ورسره خدای پاله هم دی پایلو خان هیڅکله بنځو ته نه گوری که کومه بنځه هغه ته نږدی شي هغه ځینی سترگې پټوی او خپله لاره بدلوی او یا لکه مجسمې په څیرې حرکته درېږی. دا وه د پایلو خانو یوه لنډه پېژنده.

زما په اند د پایلو خانو لړی د بنگ حبيب الله له وروسته ختمه شوی ده محلی خلک اوس هم د دې خلکو په کیسو ویاری شاعرانو شعرونه پر جوړ کړی دی او هر هغه ټینگ ځوان ته چې د بنو صفتونو خاوند وی ته د پایلوخ لقب ورکوی گر چي هغه پالوخ هم نه وی. اوس دی نوم خپل کره توب له لاسه ورکړی دی ځکه به وروستیو کې ډیر غلو، لوټمارو، قاتلانو، او لوچکانو د خپل بدو او کرغېړنو کړو وړو د پټولو په خاطر ځانونه پایلو خان بللی دی او د وخت حکمروانانو هم د امنیت په خاطر د دې نوم پسې بد تبلیغات کړی.

په دې ټولگه کې ټول اته داستانونه راغلی دی چي لومړی کیسه یې د پایلوخ بنگ حبيب الله ده چي همدا ټولگه هم په دې نوم نومول شوی ده چي دا د یوه رښتینی پایلوخ کیسه ده. د کندهار د پایلو خان غیرت او ټینگوالی نه په عیارانو د خراسان او نه د کابل په کاکه گانو او نه هم د نړی په نورو برخو کې چا لیدلې او نه هم چا اوریدلې دی او د دې ټولگې نوري کیسې لکه غرغره هم د یو داسې توریالی نیمه سمبولکه کیسه ده چي خلکو ته تور مخې دی د یوه واقعیت د سپړلو په هکله د وطن دوستی یوه رښتینی کیسه ده، یوه لپه خاوره یوه سمبولکه کیسه ده چي د وطن مور خپلو اولادو ته چي هیواد یې هیر کړی وی د وطن د خاوری د بوی یاد ورکوی د کور هدیره او غاو پر خوارو او بې وزلو خلکو باندي د بهرنیو او کورنیو زورواکانو د ظلم دوی بیلگې دی غچ هم د زور یوه بله کیسه دی او مرور بیا د خپله بخته نه زما او ستانه د یوه مرور کیسه ده چي ولی انسان ورته د انسان په سترگو نه گوری او مهاجر بیا د غربت یوه سمبولکه کیسه ده، امید چي د دې ټولگې کیسې مو خونې او د قبول وړ وگرځی

پایلوخ بنگ حبیب الله

تکنده غرمه وه دوه کلیوال هلکان د شپیشتو پر بار خرو سپاره د مامتی خخه کور ته رهی وه
د مصری یو فری یی یو او دوپم فرد یی بل داسې کوی:

احمد اخوندزاده چي یوه ډبره وه د غره
نامي چپک لالودی چي اقرار نه کوی
فیض الله د منارې چي اوس لا بندی دی
یو امین جان بل داود جان د ناخونی دی
تور بنا د بنکا پوردروازی عجبه نامی دی
د گوش خانی شاماد نامی په هره لاره
سردار نورزی بیا خومره غبنتلی ازلي دی
به صفت ارزی دا نینی مشهور سړی دی
دا نور ماد بیا بیشکه توریالی دی
بل کلاچه کي حسام الدین قصاب په نام دی
د کانی کلک د ده خواجې رمضان دی
د سرپوزی عبدالاحد عجب جنگی دی
عبدالله د پیرپایمال خورا نامی دی
غوټو کا کر د دغه بنار عجب زمري دی

....

دې ناروزه ډیر لیری بوتلم خورا لیری او بې اختیاره زما له خولې هم ووته:
احمد اخوندزاده چي یوه ډبره وه د غره
نامي چپک لالودی چي اقرار نه کوی

د سهار وږمې د شاه آغا د نغارو انگازې آن د ارغنداب تر شنو باغو رسولی چي په اورېدو به یې نازک پوستو انارو و خندل او ځینو به لاله شوق او سوزه خپل گریوان خیری کړ او دوه خاڅکي وینه به یې توی کړه. د باغونو تر منځ په تنگو کې وږو لارو کي به پر بودگانو سپرو او پلو ، سپین ږیرو ، ځوانانو ، تور سرو او کوشنیانو به پښې لا چابکي کړې د ایخ ایخ ، هی هی ... ږغونه ، دورې ، دربی او او اوزونه به لوړ شول تا به ویل لکه چي نغارې وایي:

...ژر کوه. ژر کوه ، هله ژر شه

چا به سپین سرې بودی په خره تړلی وه. چا تلک او نیمڅی پر شا او د چا کوشنی غوټه تر ملا ، د چا ناروغ پر شا او چا د دروږ له بڼکرو نیولی او د زیارت خواته یې کشوی. د چا پسې به په دوږو ککړ ، لوڅي پښې کوشنیان روان وه په کوشنیانو به د زیارت د شنو گونزو په لیدو له خوشالی چيغی گډي شوې او په ځغاستا ځغاستا کي به تیت او پرک شوله خود خپلو مشرانو په نارو به چي یې ویل:

هلکو لاسونه سره ورکړی !

نو سره به یو ځای شوله او لاسونه به یې سره و نیوله.

... هلته پیر ملنگ کچکول پر سر نیولی په یوه پښه خرخېدی اوږدو غوږو څنډو یې سترگې ورپټې کړې وې او سپینه اوږده ږیره یې له چرخېدو سره باد تار تار کوله د ملنگ له خولې نه چي ږغ یې ناست وی د الله الله سندر په سختی سره راوتله ان د شاه مقصودي امیل د ډبرو کړیچي به سمه د موسیقی نغمه ورسره ږغوله. څلور و خواو ته یې چارزانو ناستو ځوانانو کړی (حلقه) جوړه کړې وه او د الله الله په ویلو یې سرونه کښته پورته غورځوله ، یو نیم به لا له ډیري جذبې اوږد اوږد وغږید او له خولې به یې ځگونه راغلل.

ځکه گونه وه هرې خواته د دعاگانو درودونه ، د واویلاو نارې ، د دردونو زگیروي ، د کوشنیانو ژړا وی او ځغاستی ، د دروږو ږمباری ، د بودگانو شیشنی او هنگا د نهیلیو اسویلو د الله الله نارو ...

ټوله فضا ډکه کړې وه . شور ماشوروو . څوک ناست وه چا رنگه ټوکران پر شناختو تړل ، چا په پټه خوله او سترگو د دعا لاسونه آسمان ته لپه کړې وه څوک پراته وه او خوب یې پوره کاوه ، څوک نغارو ته ولاړ وه او ځینو نورو بیا له زارت وروسته مېلې ته روان وه .

لږها خواته د زیارت تر شا د غره په پراخه لمن کې د درختو تر سایې لاندې د اوبو د شری ته نږدې سرې جوزجاني غالی اواری وې چې څلورو خواته یې د صوفی چیت کوربچې او بالبنستان پراته وه په منځ کې یې د ناوی په شان په مریو سینگار شوی غټ چلم چې خدای دی مې غاړه نه بندوی سرخانه یې پاو- نیم پاو په وار تمباکو نیول او شنه او زرغونه زومبکان یې پر څړیده او څنگ ته یې په هیندارو سینگار شوی د تمبکو جعبه پرته وه، د غالیو تر څنگ یو څو تنه ځوانان ناست او ولاړ وه او داسې ایسیده چې چاته سترگې په لاردی. مېله وه هری خواته ځوانان راټول شوی وه، بندارونه وه او خپلې خوږې او ترخې سره کولی کتوی باندې وې او د انارو او انگورو کوارچې هره خواته پرته وې، ځینو بیا پسونه الویل او کبابول او د چایو توری چایجوشی او سماوارونه د اور له زوره ایشیدی، ملک اتاوالله چې چارخول یې له لیری بنکارېده له خپلو نوکرانو سره لاره څارله. د کوم یوه په لیدو لږ وارختا شو او خپلو نوکرانو ته یې وویل:

هغه دی راغله!

نوکرانو ژر خپلې لنگوتې سمی کړې او لاس په نامه هرکلی ته ودرېدل، یو ځوان چې اوږده ترخیصی کمیس څخه یې د پښې بوجولکې بڼې لیدل کېدې، د اوږدې صدری له پرسیدلی جیب څخه یې د نسوارو کډو چې تل یې د شا بازار د بابک نسوارو خرڅونکی له شاتېل څخه ډکاوه، له لیری بنکارېده، شپږه یې یوی خوا او سیلاوه یې بلې خواته له کمیسه لاندې تر ملا څړیده، په یوه لاس یې د کمیس لمن د عادت له مخی مروړلې نیولې وه او بل لاس یې لکه ښه روزل شوی اولدار په زوره کښته پورته غورځاوه، د توری لنگوتی شمله یې تر بوجولکو رسیدله او خپله هم د شملې خواته کور کورټی تا به ویل گواکې د شملې وزن یې سرد پخواته کور کړی دی او یا غواړی و گوری چې شمله یې څنگه پر مخکه کښیږی. په داسې حال کې چې چارآشه موچنې یې په پښو، خامکی پتو ورپسی څکېده راوړسید، له سلام او روغې وروسته لکه د تل په شان په د و و گوتو کیناست. په داسې حال کې چې خپله اوږده لمن یې پر څنگونو راکښله د سترگو له کونجو یې ناست میلمانه یو وار بیا تر سترگو تیر کړل. ددی نری، ښایسته او غنم رنگ ځوان په لیدو سره چې غټو سرو سترگو او گڼو

بریتو یې خیرې ته خاص هیبت او جذب ورکړی وو د نوکراو نو تر منځ پوښتنې او کونگوسې پیدا شوی. ملک ورو هغو ته وویل: دا بنگ حبيب الله دی.

کپه نظر ماد چي غټی لنگوتې یې لکه سایبان پر مخ سایه کړی وه پر آس سپور له دوو پایانو سره راوړسید، چي د کرک کڅوړه یې په لاس او خردوم یې تر ملا تړلی وو، له آسه راکښته شو، آس یې د ملک نوکرانو ونيوی له سلامه او روغې وروسته پر دوو گوتو کیناست او لمن یې لکه نورو پرزنگونو راکش کړه.

په هم دې ډول شین کریم هم پله کش راغی د بوټو د ایستلو د ځای سره ودرید، خاورې یې په پښو وشدلې، اسمان ته یې وکتل او په خپله خاصه لهجه یې وویل: شین یم شین آسمانه!

دی هم له سلام او روغې وروسته کیناست. گود گود، گوډ عبدالاحد چي ډیرو ټپو له کبله خلاص خلاص تی هم راوړسید او تر سلام او روغې وروسته کیناست. تا به ویل دا ټوله دا یوه ټولگی هم صنفیان دی. پوځی صالح ماد چي د لنگوتې شمله یې ورپسې څکېده او یو ښکلی ځوان حاضر باش ورپسې وو. تبرزین یې تر ملا تړلی وو کور کور راوړسید همداسې خښته خدای رام، احمد اخندزاده....

یو د بل پسې راوړسیدل. دوه تنه نوکرانو د چلم په ډکولو اخته وه د ملک شاو خوا د ځوانانو چي هغوی هم د غښتلتوب دعوا کوله ناست وه خو نورو د هغه هلکان گڼل ځکه ازمايل شوی نه وه د ملک د خولې وه او تل د ملک پسې وه د نورو پسې روان ځان ته غښتلی نشوای ویلای نو ځکه د هغو پر خبرو او کړو وړو د نورو خندا راتلله. په دی وخت کي دوه پخوانی نامیان غوثو او نینی فقیر چي سپني ږیرې او لوڅي پښې وه راوړسیدل. غوثو د یخی کولنگ د نینی پیش قبضه تر لمن لاندی تړلې وه د مجلس یارانو چي تراوسه چا ته نه وه دریدلی د دغه دوو غښتلو نامیانو د هر کلي لپاره ودریدل. دوی سپین ږیرو، سیدانو او علماو ته زیات احترام درلوده دا د زمریانو په شان غښتلی نامیان چي په زرو لښتو او سلو چرو به یې د خولی آخ نه و ته او نه یې تر ځان بل باتور لیده نن یو ځای را ټول شوی وه هر یو یې د وسپنی یوه کلا د ډبرو یو غرد ځنگله یو زمري اود میرانې یو پهلوان او

د غیرت بې تاجه باچاهان وه. نن د میرو او نه میرو، د تینگو او سستو د نامیانو او بگیلانو د زمریانو او چغالانو تر منځ د سیالی او امتحان میدان وو. نو ځکه ټول چوپ وه او سترگې له کونجو بې میدان او یاران څارل د مېلې ډیرو ځوانانو دا باتوران پېژندل نو هره شېبه یې په سا نیولی توگه د یوې پېښې انتظار کاوه دادو چې ځان یې نامی باله او د ملک نوکرو و ملک غوښتل دی په نورو نامیانو وپیژنی نو ډک شوی چلم ته د سکروټې دراوړلو لپاره له ځایه پورته شو، ناستو کسانو دی څاری چې دی بیا څه کوی؟

د ادو هم لکه دا نور کوږ کوږ له اوږدې شملې سره د اور خواته ورغی او هلته یې د اتشگیر پر ځای په گوتو سره سکروټه واخېستله د نامیانو و مجلس و مستی ځینی کېده او وینه یې په جوش راغلی وه په داسې حال کې چې سکروټه یې په لاس کې لکه بوجلې چې ښکېلې ښوروله، او په غروره یې خندل کوږ کوږ د چلم خواته خرامان خرامان روان شو د ملک خوله نه تولیدې او نور نوکرانو یې له خوشالی په کالو کې نه ځایده او نه پوهېده څه وکړی؟؟!

څه چل و شو چې سکروټه یې له لاسه ولویده لاس یې وسو؟ که تر تاثیر لاندی راغی؟ یا نظر شو؟ یا یې هم پام نه وو؟ خودا کار په داسې یو محفل کې د زغم وړ نه وو تر اوسه ټول چوپ وه یو هم نه پوهیده چې له کومه ځایه یې پیل کړی. غیبت دوی نه کوی دا یې د کم اصلو خلکو کار باله او د ځان صفت یې د نامردانو کار گڼه دوی مرگ قبلوی خودغه القاب یې نه، د بندار یارانو لکه چې برق چې نیولی وی، یوه جتکه و خوږه! لکه له خوبه چې کښینستلی وی وارختا شول لاس او پښه شول، چورت یې واهه چې دا څنگه بې عزتی یې وشوه؟؟؟

دادو لا پوه شوی نه وو چې ملک یې له خاورو خاکه کړی وو. نو په چټکۍ د لوېدی سکرورټې خواته کوږ شو خو افسوس د نامیانو میدان یو وار وو لکه نننۍ لوبې بل چانس یې نه لره کتو په یو وار ماتیده او ماته شوه، کپه نظر ماد چې نږدی ورته ناست وو هغه یې په چپلاخه ووهه واری یې له مخه کړ لوېدی سکروټه یې په خپلو شونډو پورته کړه او په خپله پښه یې کیښودله. د ملک غړی و تنبیدل پر تندی یې د د خولو سیلاب رامات شو او لکه هغه په لوان چې د حریف په یوه لینگته یې شا محکې ته رسیدلی وی مات شوی وو ځکه د زمریانو په محفل کې چغالانو ته ځای ورکول د زمریانو سپکاوی وو د غښتلتوب نوم ته دوکه وه او نامیانو ته ښکنځل وه. چې دا بیا د تحمل وړ نه وه.

بنگ په بریتو کې وخنډل دا درېیم وار وو چې بنگ په بریتو کې خنډل: لومړی ځل درې میاشتی مخکې چې محمد اکبر کومندان تبدیل شو او نوی د امنیې کومندان راغی بنگ همدا سې خنډلی وه

«... د امنیې زاړه کومندان د تسلیمی په وخت کې نوی کومندان ته داسې ویلی وه: ما منطقه د غلو او لوچگانو نه پاکه کړې ده نور هر څه چې کوي خو په څو نامیانو غیرتمندو به غرض نه لری بیا یې نوی کومندان د دې نامیانو د لیدو لپاره د هرات بازار خواته بوتی هلته د یو سماوار مخی ته یو کرک څرېدی د امنیې کومندان کرک ته گوته و نیوله او ویې پوښتل:

- دا کرک د چا دی؟

هیچا ځواب ورنه کړ. کومندان بیانې کړ:

دا کرک د چا دی؟

د سماوار له پایه یوه تن په بې پروایي سره ناری کړه:

دا زما ده زیاته!

کومندان په لوړېږغ وویل:

- خبرنه یې چې کرکان بند دی؟!

- صایب زه یې پاس لرم زیاته!

- څنکه یې پاس لری؟

د سماوار له پایه یوه سیلاوه راوغوځوله شوه ورسره ږغ سو:

- دغه دی پاس یې زیاته!

زاړه کومندان نوی کومندان ته وویل:

یو یې دا دی: مهتاب الدین آغا نومیرې!

بیا د سالو خان چمن خوا ته ولاړل هلته یو ځوان د چرسو په څکولو اخته وو.

کومندان هغه ته ورنژدی شو او ورو یې ورته وویل:

- خبرنه یې چې حکومت چرس بند کړی دی؟

- خبریم زیاته مو ستره په دی پای کې «دا یې تکیه کلام وو»

- نو ولی چرس څکوی؟

- کله صایب دا فقیری بوئی دی موستره په دی پای کی .

کومندان اولدار ته رغ کرل:

هلکه هغه کومندانى ته بوخه !

په کومندانى کي يې هغه په يوه زاړه ميز پرېستى او شپز سوه لښتى يې پر ملا او پښو

وواهه خود خوان له خولې اخ هم ونه وت .

اولدار سترى شو ، د نوى کومندان وار شو ، نوى کومندان هم په ډيرو وهلو سترى شو او

حيران پاته شو چي دا څنگه انسان دى ؟ !

په هم دى چرتونو کي پر څوکى کيناست او د چايو پيالو يې خولې ته پورته کړه . خوان سر

راپورته کړ او نوى کومندان ته يې وويل :

- کومندان صایب نور څوک نه شته چي ملا راوگروي ؟

نوى کومندان ورو زاړه کومندان ته وويل :

يو يې دا دى بنگ ، پایلوچ بنگ حبیب الله !

نوى کومندان مخ د بنگ خواته کړ او ويې ويل :

خه زمريه ! زما په کومندانى کي هر څه چي کوې کوه يې ازاد يې !

بنگ له زاړه ميز څخه پورته شول من يې کښته کړه سيلاو يې تر ملا وتړله پتو يې د تل په

شان له يوه کنجه راکش او ايله څوکه يې تر اوږې ورسوله او په داسې حال کي چي پتو يې

ورپسى څکېده او شمله يې محکې ته رسيدله کور کوروان شو . د تلو په وخت کي يې

زاړه ميز ته يو وار بيا وکتل سر يې وښوراوه او په بریتو کي يې وخنډل لکه اوس »

....د کباب بوى د ناستو خلکو سرېمې وتخنولې ، خو کپه نظر ماد او غوثو په خبرو اخته وه

له پښې يې د کباب بوى پورته کيده او جز جز څاڅکى څاڅکى يوه يوه او ښکه ترې څڅيده

څوک دى چي سکروته د نظر ماد له پښې ليرى کړى ؟ او څوک دا جورت لرى چي ورته

ووايي ؟

ليکونکی: پوهنمل محمود نظری

د کتاب نوم: پایلوخ بنگ حبیب الله

تر سگروټی لاندی یوه تنیاکه پیدا شوه د تنیاکې سترگه کرار کرار لویده تا به ویل غواړی دا ټول شوی نامیان یو ځای وگوری خو د لیدو تاب یې رانه وړ او وچوله او سگروټه یې لیری وغورځوله.

له شاو خوا څخه د میلی د خلکو او نیمچه ځوانانو چي په درختو کي ناست او لیری ولاړ وه د دوی سیل یې کاوه بې اختیاره نارې پورته شوی: د مور شیدی دی شه!

دا نارې ټولو واوریدی او خوند یې ورکړ خو په ملک یې خولې را ماتې کړې. د احمد اخند زاده تنده په دې کار هم ماته نه شوه ولاړ شو له جیب څخه یې د نسوارو کپو راویستی، یوه خوله نسوار یې خولې ته واچوله د سماوار خواته ولاړ، کمیس یې وایست، او جوش سماوار یې چي همدا سې خوټیده پورته کړ او په خپله راسته وړه یې خالی کړ د بدن وپښتان او پوستکی یې له اوبو سره توی شول او دود یې له بدنه پورته شو. بیرته یې کمیس واغوست، د نسوار یې تو او بېله دی چي څه ووايي پر خپل ځای کیناست. - دا د نامی زوی بیا گوره!

د مور شیدی!

واه واه نامی!

نارې او چیغې بیا اسمان ته پورته شوی، عجبه فضا وه، ټوله چوپ وه، د چا چا سترگې له تعجبه راوتلی وې، څوک څوک هېښ هېښ پاتی وه، چا لا گوته په خوله کي نیولی وه، د چا چا زړونه په یخ شول، د چا چا بیا زړونه وچول.

لکه چي د بنگ تنده په دې هم ماته او زړه یې یخ نه شو. د ملک د تندی د خولو او د دادو چغال چي چم یې د زمریانو کاوه خو خرابې غیرته وو او ځان یې پایلوچ باله او د پایلوچانو نوم ته یو داغ وو، په لیدو یې زړه نور هم جوش وکړ او ولاړ شو.

ټول حیران ول چي دی بیا څه کوی؟

بنگ ولاړ سو خپل اوږد کمیس یې ویستلو، د تاوتاو شوی دیو تان پرتوگ یې چي د پرتوگانس پر ځای یې واگی وراچولی وې او سربیره یې په نازک زنجیر هم تړلی وو مالوم

شو په ټول بدن کي يې جوړ ځای نه ليدل کيده خو د نس د پرهاړ کوکونو يې چي لا تازه وه فکر شو:

«...د کاکو غلام فاروق په باغ کي د يارانو بنډار وو چي هر کال به دا بنډار د بنگ لخوا جوړيده او د پایلوچانو تر منځ به د غبنتلتوب آزاده سيالی کيده، دوه دوه اخته وه د سيالی کوم کوم ريفری او حکم نه درلود. دوی په په خپله فيصله کوله کوم يو چي به نوري يې د لوبې د دوام توان نه درلود.

د سلام دی تاته باداره!

په ويلو به تسليم شو.

هلته دوه په پتوانو کي سرونه پټ کړی وه او يو بل به يې د بوزی په بنکر او نيره سره وهله. تر هغو به دا لوبه کېده چي يو به بيتابه شو او سر به يې لوخ کړ نو بيا به د هغه بل تابع گنل کېدی، دلته بيا دوه دوه نورو کميسونه ايستلی وه او جوش کړی هگی يې په بغلو کی نيولی وې د هر يوه څخه به چي هگی ولويده نو و هغه بل ته تسليم شو. د دوو نورو بيا ډبرې غور ځورلې او سرونه يې ورته نيولی وه هر يو چي به سربچ کړ نو لوبه به يې بايله او هغه بل ته به د سلام دی تاته باداره په ويلو به تسليم شو. دوو نورو به بيا د تبي لاندی اور بل کړی وو او لوڅی پنبې به پری ولاړ وه.

بنگ، تور قادر او شور غلام رسول پر چلم بنډار کوی. د تور قادر سترگې پر يو هلک چي پر خره سپور وو او ځان يې پورته پورته کاوه، غوښتل يې چي له ونې څخه زردالو وشکوی له خولې ووتل:

واه واه نانيه ځان وشلوه!

په بنگ دا خبره بده ولگېده، نو يې مخ قادر ته ورواړاوه او ويي ويل:

دا دی بده خبره وکړه مور هم کشران لرو زیاته موستره په دی پای کي!

خبرو تاو واخېست.

بنگ ورته وويل:

-زما هغه ورځ نه هيريرې چي زما د کریم سره جنگ و او ته د سيلاوې سره زما مرستې ته راو رسېدې زیاته موستره...

قادر ورته وویل:

- زما هم انډوال یې کنه نو درسره کتلی به مې وای.
 ددې لپاره چې غوسه یې سره شی. د وارو سرو نه په پتوانو کې پټ کړل او یو بل یې دومره
 په نیره او جوالدوز سره ووهله چې پتوان یې په وینو تک سره شول
 (د کریم او بنگ د کرک پر سر شخړه شوی وه بنگ د کرک شوقی و، کرک یې جنگ ته تیار
 کړی و ټوله ورځ یې هغه په لاس کې کښته پورته هاخوا د پخوا کوی چې جنگ ته تیار سی،
 د جنگ نه یوه ورځ مخکې یې هغه ته تر سهاره بېدار خوابی ورکړه او سهار د لمانځه وخت
 یې دوه ساعته خوب ته ایله کړ او بیا یې وړی تږی او له خوبه گيچ او سر بداله د جنگ میدان
 ته یو وړ او د کریم له کرک سره یې جوړه کړ.

میدان د کرک بازانو خورا گردی شوی و و له هری خوا نارې پورته کېدی:

- ایله یې که !

- لاسه مه وروړه !

- د پخوا ته یې که !

- مابین ته یې که !

- بنگ یې وهی !

- کریم یې وهی !

- کریم یې وهی !

.شاباش په سترگه یې واهه !

.له سړیې ټینگ ونیسه د نامی زو !

د شرط تړونکو بیا نارې وې:

-څلور په یوه !

-درې په درې !

.....

د بنگ کرک چې د بې خوبیه گيچ و، یوه موبنکه یې د کریم د کرک په سترگه ولگېده او چې
 دویمه مېنوکه یې غورځوله د کریم کرک په تنستیدو شو

کریم د خپل بگېل کرک سر په دوو گوتو له تنې جلا کړ او خالی کڅوړه یې پر مخکته وويشتله. بنگ ته یې بد بد وکتل او پر مخکته یې تو کرل بنگ ورسره کله کله شو او کرار یې ورته وویل:

- ما بنام به د غړندو کي بابا زیارت کي سره گورو !

پاته مو ستره په دې پای کي

کریم ورته وویل:

- سمه ده زیاته بزاتره !

ما بنام چي بنگ د غړندو کي با با زیارت ته ورغی د کریم تر شا خو انديوالان ولاړ وه، خو تور قادر هغوی لېدلی وه نو سیلاوه په لاس د بنگ مرستې ته راوړسید، د کریم انديوالان تر شا شول.

بنگ بڼغ وکړ:

- وار کوه زیاته مو ستره ...

کریم ورته وویل:

وار ستا دی زیاته بزاتره !

بنگ په غوسه ورته وویل:

- پوهیږی زیاته مو ستره په دې پای کي !

- زه چغال نه یم چي اول وار وکم خرنا ځوانه وار کوه !

کریم په خپله شپږه د بنگ نس ورڅیری کي د بنگ کولمی لاندی توی شوی بنگ خپله سیلاوه د کریم په سینه کي ورنښخه کړه، او هغه د اخ په ویلو پر مخکته ولوید. بنگ خپلي کولمی بیرته په نس ننه ایستلې، ملا یې ټینگه وترلله او کور ته د قادر په مرسته ولاړ بنگ له چورته راووت»

بنگ پر مخی پریوت او د ملک نوکرانو ته یې چي چرس یې پخول وویل:

- راشی زما پر شا چرس پاخه کي !

د بنگ پر شا بلکه جوړه شوه او د چرسو پخول پیل شول، هر وار به سیر-دو سیره تلی تاوېده تر هغه چي چرس وچیدل د بنگ پر شا اور بل وو.

هلکانو، ځوانانو او نورو چي دوی يې لېدل او څارل په رډو رډو سترگو يو بل ته کتله، يو وار بيا:

- د مور شيدی بنگه!

- نامی د ناميانو يې!

- د هغه مور..... چي تانه منی!

زور او شور پورته شو او هغه وخت اوج ته ورسيد، چي چرس پاخه شول او بنگ وداريدی خپله لمن يې ايله کړه او خپل پر ځای کيناست داسې آرام کيناست تا به ويل چي هيڅ نه دی شوی. ملک او نوکرانو يې ډېر کوشني شوی وه. په دې وخت کی چلم سر شو خودا بل ډول چلم و، يو کش يې بڼه ځوانان له پښو غورځوله او همدا علت و چي د ملک نوکرانو يوه يوه ځان ايسته او څوک چي پاتی وه هغوی مازی خوله پر ايښوله، او کوم يوه به چي دود کش کی بيا به په ټوڅه ټوڅه شوه دا ټوڅی به د موسیقی بڼه ونيوله،

يو ساعت کي يوه سر خانه پوچه نه شوه نو استاد عبدالرزاق خياط ته دی وضعی چندان خوند ورنه کړ، چلم ته ور ولاړ شو د چلم سر خانه يې تازه کړه او په چپه سرېمه يې له چلم د زړه نه د اخلاصه قورونه ويستل، دې قورونو مېلمنو ته څه ان چلم ته يې لا خوند ورکړ او سر خانه يې په همدا يو وار پوچه کړه.

بيا د هری لوری:

- د واه واه استاذه!

- د مور شيدی....!

رډونه پورته شول.

ملک چي نفرو يې خانه ور خامه کړی وه يو ناست ځوان ته اشاره وکړه، ځوان له نسوارو د ډبلی نه يو وچ شوی لړم راويست او پر چلم يې د چرسو پر ځای کيښود. بنگ چي تراوسه يې دوې سر خانې په يوازې سر پوچې کړی وې، دی کار چندان خوند ورنه کړ، بد پرې ولگيد، نو واريې درمخه کړ چلم ته ورغی او په دو کشه يې سر خانه پوچه کړه، ځکه هغه په ځان کي دا تاب لېده او نه يې غوښتل نور ناميان شرمنده يا لېونی کړی. هوا او فضا مېله ځی ته بل شکل ورکړی وو هرېخوا ته دوه-درې پراته وه. ټوڅه، ټوڅه....

په دی وخت کي د رابلل شوی سندر غاړی ږغ پورته شو:
غښتلی خللک په هر چا باندی ډیر گران دی
دا ټوله بېشکه په خپل حال کي شنه زمریان دی
د خاکریز شاه آغا ننگومه
دده درو درگا ننگومه
په مزار کي یې نغاړې دی
په دربار کي شنی منارې دی
سلطان عطا بابا د پیرانو خلیفه دی
مزار د شا غنډان بابا عجبه بڼایسته دی
پر څوکه پروت دی تختی شا مبارک
لور سید اولیا ننگومه
د خاکریز شا آغا ننگومه
بگت بابا ملازلی دی
بل شنغزی او ازرجی دی
قریش هم هغه شین کوچی دی
خوجک بابا او ملا دوران ننگومه
لور سید اولیا ننگومه
د خاکریز شا آغا ننگومه
بابا ولی صاحب خوشال دی
دده نه چي تیر شی پیر پامال دی
بل نازولی د رب سید اسلم د پنجاویې دی
فریح الدین اخوندزاده قطب زمان ننگومه
موی مبارک او خرغه د خیر الانام ننگومه
لور اولیا ننگومه
د خاکریز شا آغا ننگومه

.....

په دی وخت کي یو تن راغی د بنگ په غوږ کي و بونگېده. بنگ پتو له یوه کونجه و نیوی ولاړ شو او ویی ویل:

یارانو د خدای په امان زیاته... مو ستره په دی پای کي!

او کوږ کوږ رهی شو.

بنگ ته د کومندانې لخوا د هدیرو د ناجوگانو د ساتنې دنده ورکړ شوی وه خو مازیگری

بنډارونه هلته کېده نو ځکه غنی خان نایب الحکومه دی غوښتی وو. غنی خان نایب

الحکومه د مشرانو او نورو لوړ رتبه مامورینو سره ناست وو. بنگ کوږ کوږ چي په یو لاس

کي یې له عادت له مخی د کمیس لمن گونځې گونځې نیولی وه بل لاس یې لکه اولدار

ښوروی پله کش د مجلس کوټې ته ورننوت، او هلته یې له یوه تن نه یې چی دروازی ته نژدی

ناست وو وپوښتل:

- دا نایب صایب بیا کوم یو دی؟

هغه نایب الحکومه ته گوته و نیوله. بنگ د نایب الحکومه مخی ته ودرید او ویی ویل:

زه تا را غوښتی یم زیاته مو ستره په دی پای کي!

نایب الحکومه چي یوازی په دی پوه شو چي تا را غوښتی یم، نو نایب الحکومه د امنیې

کومندان ته وکتل:

د امنیې کومندان ولاړ شو او ویی ویل:

صایب دا بنگ حبيب الله دی بنگ حبيب الله.

غنی خان بنگ سر تر پایه تر نظر تیر کړ او ویی ویل:

ما په اسمان غوښتی او ته خدا پر محکه په لاس را کړی، ټول ستا نه شکایت کوی.

بنگ ورته وویل:

- خبر یاست ټول مشران اعلی حضرت ته ستا نه په شکایت تللی دی

د نایب الحکومه رنگ لږ ژیر شو او ویی ویل:

- دا درواغ دی!

بنگ ورته وویل:

دا ستا هغې هم درواغ دی!

غنی خان امر وکړ:

-لښتې راوړی!

بنگ هم بېله دې چې څه ووايي

خپل پتو يې اوار کړ سدری يې ويستله او پور مخی پریوت.

نایب الحکومه ورته وویل:

- اقلأ پوښتنه خو وکړه چې ولی دی واهم!

بنگ وویل:

-زه د وهلو وروسته بیا پوښتنه کوم... په دی پای کې!

نایب الحکومه ته د ده حاضر جوابی خورا خوند ورکړ ودرید او بنگ يې پر شا وټکوی او د

مجلس خلکو ته يې وویل:

-کنډاریان واقعاً باتوران دی!

بنگ د کور خوا ته رهی و وپه جاده کې د ماله جات او ښکارپور بازار د ځوانانو تر منځ د

ډرونه خط لوبه روانه وه په دې شرط چې هر چا که یو وره بایلیلی ډله به يې پر چیچو غاړو تر

چار سو پوری وړی

لوبه ډیره توده او ضدی شوی وه دواړو خواو پتوان تاو کړی وه چالا په پتو وانو کې ډبرې

اچولی وې او یو نیم لاهن خیران په لاس کې نیولی وه هر یو به چې رامخکی شو په یوه وار به

یې په سترگو توره شپه شوه او داخ، وای په ویلو به بیرته دایری ته ننوتل.

هیڅ یو مخی ته نشوای ورتلای ټول هک پک او حیران پاته وه چې څه وکړی په دی وخت

کې دیوه سترگې پر بنگ ولگېدی ورغی او هغه يې میدان ته راوستی د هلکانو زاریو

اړیست چې میدان ته ننوځی.

بنگ پښه پر خط کېښودله او په بله پښه يې د حریفانو پښې تعقیبولی د زنجیرونو او

پتوانو وارونه یو د بل پسې کېدله، خو بنگ ښور هم نه خوړی تا به ویل دا وارونه پرده نه د

پروړو پر گونی منبلی پر حریفانو له ډیری وارختایی خولې راماتی وې. یو ځوان چې

زنخپرونه يې په لاس او پر ځان ډاډه وو لږ ورنږدی شو سوچ يې کاوه چې په یو ار به يې تر شا کړی لږ مخی ته ورغی بنگ چې هغه تر سترگو لاندی څاری په یوه ټوپ سره يې پښه ورورسوله او میدان يې وگاته.

شور ماشور جوړ شو هلکانو له ډیری خوشالی خپل پتوان پورته پورته غورځوله وړونکی ډله د حریفانو په چیچو غاړو کښیناستله او د شا بازار خواته رهی شول یو تن چې د د حریف پر چیچو غاړه سپور وو د خپل حریف سترگی پوتی کړی او بل د لاس گوتی ورته و نیولی او و به يې پوښتل:

-ار غونچکی بر غونچکی یو تار دوه يې غونچکی سلا په سلا اور بگو چند؟
هغه به له ځانه ځواب ورکړ:

-سه

یو وار په ټولو په یوه رغ نارې کړه:
غلط بگو چهار!

د کورس به شان به دا آر غونچکی بگو چند... د نارو او شور سره تکرار بدل و خرقی شریفی مخی ته د تیرېدو سره بنگ مخ و خرقی شریفی خواته کړ او یو عسکری سلام يې وکی چار سو ته لانه ورسیدلی چی یو نیمچه ځوان د توپنچی دوه تکه وکړه.
دا لومړی وار وو چې په عادی خلکو کي توپنچه پیدا شوه هلک توپنچه په گنډه وو هله د چارسو په پوشلی بازار ننوت.

۱- شپږه: غټه او پلنه گردی د موچیانو برنده ده چې د لرگو لاستی لری.

۲- خردوم: د سرپو غټی (گلوله) چې د خرمنی لاستی لری.

۳- د یخی کولنگ: کوشنی کولنگ دی د یخی ماتولو لپاره.

۴- د بزی بڼکر: د بزی وچ بڼکر دی چې تیز او نری شوی وی او منځ يې د سرپو ډک شوی وی.

۵- سیر: د کابل یو خور دیا (۱۱۰ گرامه) کیږی.

غرغړه

پر خره سپور چارچي چي سپين خيرن کالي يې اغوستي او په خربيل شوی ککری يې دوه تاره د خاصې لنگوته ترلې وه ، نغاره ډنگوله د کوشنيانو شور ماشو کې ، د شا باراز خواته روان وو . د نغارې د يوې لارې وروسته به يې له خره نه ځان لر پورته کي . په ناست رغ يې لکه هغه سندرغاړی چي ټوله شپه يې غزلي ويلی وی ويل:

-خبر اوسی! خبر اوسی!

د راز او باز نه يې داسې بنکارېده چي ملا يې کړوپه وي ، د غاړی رگونه به يې د جار په وخت کې وپرسېدل داسې مالومېدل چي په زوره يې له ستوني را باسي يا څوک يې خپه کوی.

بيا به يې يوه لاره نغاره وډنگوله ، له خره نه به لر پورته شو او نارې به يې کړل:

-خبر اوسی! خبر اوسی!

د پرنگيانو جاسوس...

د کوشنيانو له شور ماشور نه جار بنه نه اورېده کېده نو ځينو به يو له بله پوښتل:

-څه خبره ده؟

او څوک څوک به لاد دې ډلې پسې شول چي په خپل غوږ يې واوری چي خبره څه ده. او بيا به د چارسو خواته رهي شول. خلک جوپه جوپه د چارسو خواته رهي وه هلته يو دار جوړ شوی وو د دار لاندی يو ځوان چي تر اوسه يې ږيره نه وه خربيلې او بریتونه يې نوی خت وهلی وه پښې او لاسونه يې ولچک او زولانه وه پر لمانځه ولاړ وو. کله چي له لمانځه فارغ شو په پټه خوله يې خاوره مچ کړه او د دار خواته ولاړ د دار پری يې خپلی غاړی ته واچوی او چورت کي لاهو شو:

«...تورجان د پرنگيانو کونسولی ته غوښتل شوی وو به سوچونو او اندېښنو کې ډوب وو

چي پيره دار کوتې ته را وگرځېد او تورجان ته يې اشاره وکړه چي د ده پسې ورشی

تورجان چې د څو کی ناستي سترې کړې وو په یو او بل انډی کېدی د یوې اوږدې اړمې وروسته یې خپل دواړه لاسونه او اوږې پورته کړې او د پیره دار پسې رهې شو او بلی گوتې ته ننوت. هلته یو ډنگر، جگ سړی چې په خپله ژیره پیره کې یې گوتې وهلې او شنې شنې سترگې یې لکه کوکی برېښیدې د میز شاته ناست او سترگې یې نېغی وړه ته نیولې وې د تورجان په لېدو له ځایه جگ شو او ښه راغلاست یې ورته ووايه.

تورجان نه پوهېده د څه لپاره غوښتل شوی دی لږ شانتته و اړختا غوندی وو او رېږدېدی. خلوری خواوی یې ژر ژر په ځیر ځیر سره له نظره تیری کړې.

پر میز باندي یوه خره شپو خولی، څو قلمونه، یوه زنگ لرونکی ساعت، مشوانې، څو کتابونه او پانې یو بیرغ، یوه گردی، نخشه او څه اوڅکې (کشمیش) په یوه قاب کې پراته وه.

د میز لاندی یوه ټوټه عالی اواره وه. یوه الماری او څو همدوله څو کی گرد چارپیره ایښودل شوی وې، پر دیوال باندي د یوې ښځې انځور ځوړند وو.

ناست سړي چې په پښتو یې خبرې کولای شوي خپل پپ ولگاوه. او دود یې پوکړ، تشه پیاله یې د هغه چاینکې نه چې د میز لاندی پراته وه او نه ښکارېده ډکه کړه او د تورجان مخی ته یې کېښودله، بیا یې تورجان ته وکتل او موسکی شو. د الماری خواته ولاړ، څو کاغذونه او د لوټو یوه ښځه یې په داسې حال کې چې په لاسو کې یې مروړلې د تورجان مخي ته کېښودل او به بند بند رغ یې لکه کوشنی چې نوی په خبرو راغلی وی وویل:

د بابا تنخواه دی !

تورجان چې تر اوسه پورته کتل د دې خبرو په اورېدو یې سر کېښته شو ژامې یې ورېږدېدلې په مغزو کې یې زوروره غوغا جوړه شوه شاوخوا یې په وارختایي سره وکتل، رنگ یې تک ژېړ واوښت، سترگې یې له کوگله راووتی، د بدن وپښتان یې ودرېدل، د خولو سیلاب پر رامت شو.

ستونۍ یې وچ وچ کېدی غوښتل یې د چایو پیاله پورته کړې او یو غروپ ترې وکړې، سترگې یې پورته کړې د دیوال ځوړند انځور چې لکه د کونسول سترگې شنې وې وکتل د انځور نه یې سترگې وشرمېدی لاس یې د پیالې نه بېرته کړ او همداسې په

سوچونو کي ډوب شو او فکريي کاوه خوب ويني خود جگ سړي خبرويي د سوچونو مزی وشلولې چي يي ويل:

-پلار دی مامکو یادوم، ډير مسلمان، په هیواد مین او نیک سړی وو ، خدای دی هغه وبنسی ! بنه تاويزونه يې ورکول.

او په لږ جدی توگه يې زیاته کړه:

- ما خپل زوی مایکل لپاره د نظر تاويز ځینی اخیستی وو.... !

د پرنګي د بنه مسلمان، هیواد دوست او نیک سړی ملنډو ، ستغی سپوری او سپک ، بنکنخل ورته بنکاره شول ، داسې يې ننگرل چي څوړند انځور پرې خاندی د بهر نه يې هم د خدا ږغونه اور بدل.

فکريي کاوه ټول کلی او دښار خلک پر خاندی، سوراو سپین کېده د خدا او پېغور ږغونه يې په غوږو کي انگازې کولې نو په دواړو غوږو يې لاسونه ټینګ و نیول لکه لپونی له ځایه وغورځېدی غوښتل يې دا جگ سړی خپه کړی...

جگ سړی چي ډاډه اېسیده د یو زور کتاب څو پاڼې يې هاخوا دې خوا کړی او د تور جان مخی ته يې کېښود او په ټیټه ریغ يې وویل:

-دا دی د پلار گوته او دا يې هم لاسلیک !

بیا لږ موسکی شو او ويې ويل:

-د هغه تنخوا سل روپی وه ستا هغی پنځه سوه ده !

د تور جان بدن د لاسلیک په لېدو سره سوست او بند بند يې درد واخیست د زړه درزايي

زیاته او سترگي يې تنگې شوې. تور جان سوچ کاوه چي سره سره سپڅونه يې اندامونه

سوځی ، د ډیری غوسې يې شونډې په غاښو چپچلې غوږونه يې ډپ وه ، څه يې نه اورېده

په خولو کي لوند خېښت وو سا يې لنډه لنډه کېده مغزو يې چينغې وهلې

زما پلار د پرنګيانو تنخواه اخیستله؟؟؟

نه ، نه هغه نه اخیستله !

په داسې حال کي چي لونگی يې په غاړه کي لوېدلې وه لکه د سلو کالو ناروغ له

کونسولی نه ووت او د غره خواته يې مخه کړه.

د خلکو کټ کټ خندا او يې په غوږونو کې انگازې کولې، هغو يو بل ته ښودى: هغه دى هغه دى د مامکو زوى هغه دى... ودرید، ښه پام يې وکړ خو د خلکو خولې پوتې وې هر يو په خپل کار او بار اخته وو. مغرور تورجان هغه تورجان نه وو لکه جوارگر چې ټوله شته يې بايللي وي سترې ستو مانه مالومېدى. را وگرځېد او د ښار خواته رهي شو خو په مغزو کې يې انگازې وې: زما پلار د انگریزانو تنخواه اخېستله؟. د پلار خبرې، لمونځونه. تاويزونه او حجونه؟؟؟؟ شيطان رنگارنگ چورتونه په زړه کې ورگرځول... راخته ته يې هم واخله! پلار دى دا کار کوى چې تر ما په زروارى متقى وو... نه. نه دا کار نه کوم!

لکه سودايي له ځان سره بونگېدى، سترگې يې د اوبنگوله زوره نمجنې او تکی سړی شوی وې په ښار کې د پخوا هاخوا لکه لېونى گرځېدى را گرځېدى محکې آرام نه ورکاوه.. د کور او دوستانو نه يې ناپ مات شوی وو نه پوهېده څه وکړی؟
د کوره وتښتى؟
ځان مړ کړی؟...؟

ناڅاپه يې سترگې پر حاجى بابا ولگېدلې، حاجى بابا يې د پلار انډوال و هغه ډير جهان دیده او نیک سړی و، دوه واری په پښو حج ته تللى وو په برو باراز کې يې پر يوه لرگينه تخت چينى لوبښى پلورل تورجان يو اند ودرید، يوه خوله نسوار يې خولې ته واچوله اعصاب يې آرام او ځان يې کنترول کې بيا نو د حاجى بابا خواته کرار کرار رهي شو له سلام وروسته يې د حاجى بابا لاسونه مچ کړه او په اسکېرلى رغ يې په داسې حال کې چې ترمی ترمی اوښکې يې له سترگو بهېدې وويل:

- حاجى بابا سلا راکه!

ژړانه پرېښود چې څه وو ايښه ډير يې وژړل د اوبنگوبه تويېدو يې د اوږو بار سپک شو، نو بيا يې ټوله کيسه و حاجى بابا ته وکړه: حاجى بابا هم لکه لېونى غوندى شوله ځايه جگ شو:

- دا درواغ دى!

- نه، نه دا درواغ دى!

چغې بې وهلي.

د شاوخوا خلکو په وارختايي حاجی بابا ته وکتل حاجی بابا ژر لکه چې یو شی بې به یاد شوی وی بېرته پر خپل ځای کیناست. سر بې په زنگنو کېښود او په سوچونو کې ډوب شو لږ شېبه وروسته بې سر را پورته کړ او تور جان ته بې وویل:

- ستا د پلار هر څه ما ته مالوم دی خو !
- خو څه !

خو یوه ورځ زه، ستا پلار دی خدای وېښی د بادامو په سرای کې ولاړ وو چې غلام ماد کاکو راغی او ویل بې چې د پرنگیانو کونسولی هغه خلکو ته چې په ډکه کاسه بې خوړلی وی او د سرلوړی ژوند بې تیر کړی وی، د سقاو په اړو دور کې بې خپل شته له لاسه ورکړی وی او چاته لاس نه شوی غځولای څه پیسی بېله کومی مدعا هره میاشت لکه تنخواه ورکوی. ما ورسره ونه منله خو مامک ویل:

- دا مفتی پیسې دی مور او س ازاد ی اخیستی ده
دا وو هغه مکر چې زه اوس پرې پوه شوم تور جان چې د حاجی بابا خبرو ته غوږ نیولی وو وپوښتل: دا نو څنگه؟

- زویه! هغو رښتیا دا پیسې بېله مدعا ورکولې او د پیسو د تسلیمی لپاره بې لاسلیک او د گوتې نښان غوښت زموږ سپین ږیری چې محتاج وو کار بې نه رانه اخیست چې مور ډېره شوبیا مو اولادونه راغواړی او هغو ته وایي راشی د پلار تنخواه مو واخلي. اولادنه بې چې د خپل دینداره پلار لاسلیک او د گوتې نښان وویښی بیا ځان ترې قربا نوی...
د تور جان په شونډو کې خدا را پیدا شوه د تندې ماتې شوی خولې بې د لونگی په شمله پاکي کړې او په داسې حال کې چې اوږې بې پورته غورځولې ورو وویل: - زه تلم د پلار قبر می وړانوی او یا می د هغه تنخواه اخیستله او ښه شو چې پوه شوم
حاجی بابا وویل: تور جان زویه! اوس چې د دې کیسې په راز پوه شوی نو چاره بې ستا په لاس ده د تور جان وینه واپشیدله په هډوکو کې بې قوت ننوت، ځان بې دروند حس کړ د ښه دینپالی او هیواد مینی کورنی غړی وو او تللی غرور بې بیرته راستون شو. له ځایه ولاړ شو او سیده د کونسولی خواته ولاړ

يو گړی وروسته په داسې حال کي چې شخه لونگی- يې ترلی وه د کونسول له کوټې نه
راووت او په لوړېغ يې ويل:

-سردی چټو سردی ليلام شه پرنگيه!

لاس دی ترلندنه خلاص!

د شپې بيا کومندانې، اولداران او ولچک زولانی او دار.

... دا ټوله داسې ژر پېښ شول چې پوه لانه شو

د کازی خبرو دی له دی سوچونو راويستی

د کازی په لاس بنورولو سره تور جان دار ته پورته شو او د سا په غرغړ کي يې کينه پښه

يوه جټکه وخورله او موچنه يې لس- دولس گزه هاخوا ولوېدله.

را ټول شوی خلک په پټه خوله خپلو کارونو ته رهي شول خو ځېنو نارې باندي ټوکړی او

ځېنو بيا په بدورد ويلو خپله هيواد پالنه څرگندوله

يوه لپه خاوره

بوډی، چي مخ يې لمر او دورو توربخن کړی وو په کړوپه ملا او رپرډېدلو پښو د کوچنوتی او مید سره په وچه دښته کي پر مخی روانه وه سا يې لنډه لنډه کېده داسې ښکارېده چي د پلو کوشنی غوتې ستومانه کړی وي، خو دې په ستومانیا فکر نه کاوه یوازی يې د لارې په لنډولو باندي سوچ کاوه، هغې د خپلې زور سره ژمنه کړی وه چي سبا ته به بیرته راځی ځکه دا يې د کور مشره او نارینه وه.

وار وار به د کوچنوتی او مید په سترگو کې اوبنکې رابنکاره شوی؛ ستونی به يې له ژړا ډک شو؛ شونډې به يې بوڅې بوڅې شوې او زړه به يې غوښته چې چغې ووهی خو ورپه یاد به شوه چي د راتگ په وخت کي يې د آنا سره وعده کړی وه: زه نه ژاړم ما له ځان سره بوځه.

سره له دې يې هم یوه یوه اوبنکه په بارڅو رالوېده، خو ژر به يې د لاس په شا پاکه کړه چي انا يې ونه ویني

...بوډی، په خپلو فکرونو کې ډوبه وه زړه يې ډک وو، کله کله يې غوښتله چي په دښته کي خپل سر لوڅ کړی پر سر خاوری وښندی او خپل وښتان وشکوی...

خو ځان به يې ټينگ کړ، غوښتل يې څه ووايي خو شونډان يې سره نښتي وه، او په زړه کې به يې ویل:

دا به د خدای رضا وه!

له ډیره مزله وروسته ویش (سرحد) راورسېده غوښتل يې په پټه تیره شی خو یو چاغ ملیشه چي غټه خېټه يې درلوده او په گڼو تورو تاو شوی بریتو يې لاس تیر او بوډی، ته په زیربغ وویل:

- څه دی پوټ کړی دی آ...؟

بوډی، څه وارختا غوندی شوه په داسې حال کي چي ترڅه موسکا يې پر شونډو وه د سر په اشاره ځواب ورکړ:

- څه شی نه دی !

خو ملیشه کله په دې راضی کېده په زوره یې د ادې د پلو غوټه پرانیستله او په کتو یې داسې وخنډل چې بریتونه ان ټول صورت یې وښورېدی.

ملیشه نورو انډیوالانو ته رغ کړه:

- هله دلته راشی بوډی څه شی را وړی دی !

څلور پنځه تنه پر بوډی را ټول شول د پرانیستل شوی غوټې په لېدو کټ کټ په خدا شول. د بوډی زړه لا نور هم له گرومه ډک شو

... لمر په ډوبېدو وو چې بوډی او کوچنوټی او مید یوې لوی هدیرې ته ورسیده او دواړو د پخوا هاخوا په لټه پیل وکړ داسې ښکارېده چې کوم شی یې په هدیره کې ورک کړی وی بوډی په داسې حال کې چې له ځانه سره بونگېده کوشنی او مید ته یې اشاره وکړه: چیری دی؟

بوډی لکه لېونی له ځانه سره بونگیده او ویل یې:

دا څومره ډیر شوی دی !

په دې وخت کې او مید نا بېره رغ کړه:

آنا دا دی پیدا می کړ !

او له دی سره سم دا رغ د هدیرې په براو کوز کې ډیر ژر ترېتم او ورک شو.

بوډی او او مید د یوه قبر سره کېناستله او د کری ورځي ستریا یې هم هلته هیره کړه.

بوډی په داسې حال کې چې یې شونډې پاکولې او د اوبنکو ډکې سترگې یې اسمان ته

ونیولې او خړې پرې شونډې یې بې رڼه ښورولې، او بیا

یې خپل ریرېدلې لاسونه پر مخ تیر کړه

او په اسکیرلي رغ یې د قبر سره مرکه پیل کړه:

زویه! راغلم ستا ارمان می پوره کړ

او مید په داسې حال کې چې د ویرجنی او غلی ژړا سلگۍ یې اوریدل کیدې او یوه نیمه

اوبنکه یې په قبر لویده د قبر توی شوی ډبرې یې بیرته اوډلې.

نوره هوا تياره شوی وه بودی، ورو د پلو غوټه پرانیستله او د هغه څخه یې یو لپه خاوره د
قبر شاوخوا وشیندله
دا ده د وطن خاوره دی!
دا ده د وطن...!

زویه تا به تل ویل: زه خپل وطن ته ځم خپل کور ته ځم...
او که دلته مړ شوم نو د وطن خاوره را باندی وبنندی، چي بیرته ژوندی شم
د بودی، له سترگو خو څاڅکی او بنکې پرله پسې په قبرتوی شوی او داسې ورته ایسیده
چي د خاورو وړمه په ټوله هدیره کې په خپریدو ده
قبرونه به بنورېدو شول د یوه یوه نه رخ په راپورته کېدو شو:

ادې!

مادر!

آپه!

دا رغونه وار په وار دیرېدل او په ټوله هدیره کې پیچل کېدله او ازانگی یې کولې، دوره
او توپان ورسره پیل شو:

ادې ادې ادې.....

مادر مادر مادر....

آپه آپه آپه....

داسې بنکاریده چي قبرونه یو د بل پسې چوی او مړي یو د بل پسې را ژوندی کیږی؟!
بودی، په توره تیاره هدیره کې د دورو، زلزلې او توپان په منځ کې کرپه ملا او لوخ سر په
داسې حال کې چي سترگې یې پوتی کړی وې او کوشنی او مید یې پر سینه ټینګ نیولی
وو هکه پکه او حیرانه ولاړه وه.

د کور هدیره

زړه گاډی چي د آس غوړونه يې نور د راکټونو ډغونه ته بې تفاوته شوی وه به سکنی ما بنام د بنار خواته تله. د درنو وسلو ډزی کېدې.

هغه په عمرپوخ سپری چي گاډی کي سپور وو څه پرېښانه ښکارېده.

بنار کي څه نه لېده کېده، یوازې د سرک په یوه گوټ او بل گرځنی کي د ریگو د گونیو له

منځ نه د ټوپکو میلی مالومېدی. د پسرلی دوپمه شپه وه، د څلورو ورځو راهیسې په

بنار کي د ورځی له خوا د درنو وسلو زرونه ډزی کېدې د ورځی به خلک په کورونو کي وه

اود شپې چي به ډزی څه لږ شوی نو د اړیکینوتتې رڼا ته به د ورځي مړي ښخول.

دوې شپې منځ کي کله چې لسو - دولسو تنو په هدیره کي د خپل دوست ټوټه شوی بدن

سره وروستی خدای په امانی کوله او په هغه يې خاورې اړولې د یو بل راکټ په لوېدو

سره اته نور هم د هغه سره یو ځای شول.

...ښاپېری د تناره څنگ ته ناسته او ډوډی يې پخول وړ ماشوم يې چي پسرلی نومېد د پلار

په غیږ کي پروت و ښاپېری خپل میړه جمد رته رغ کړل:

اوسړیه!

هلک هلته پتاوی ته پر نغاړ کي پرېباسه او څه خس راوړه!

ښه!

او یو غږ شو او دا غږ لکه تالنده په غرونو کي سره وپېچیدی او بیا یو شېبه چوپه

چوپتیا خپره شوه.

له ښاپېری نه میړه او زوی دواړه په دوړو او لوڅرو کي فنا شول.

ښاپېری یو اند کیچه وه او غوړونه يې ډپ وو چي په خود شوه سترگې يې وموښلې.

یوه کرېبه يې تر غوړو شوه همدا سې يې له ځایه ټوپ کړل او د (آ) خاورې مې پر سر شوی

ویلو سره يې پسرلی له دوړو څخه را پورته کړ

ماشوم شين وو او رغ يې په کوگل کې ایسار شوی وو یوازی کغ کغ یې له خولې خاته او
بنايسته تورې خماری ماشومانه سترگې یې مرغی مرغی کېدې غو بنستل یې د مورنه
خدای په امانی واخلې او هغې ته یې کتل چې خپره یې ذهن کې وسپاری...
بناپېری جمد رته پام شو چې په خاورو کې پروت دی او د دې په لور گوری.
بناپېری ور منډه کړه خو هغه رډ رډ خپلې بناپېری ته کتل...

یو وار به یو ته بیا به یې بل ته کتل یو وار به یې یو په غیر کې نیوی بیا بل او به ننواتي
شانته رغ یې په زاریو زاریو ویل:

سړیه! یو څه خو ووايه!

گوره! پسرلی نه ژاړی

خو جمد ریوازی ورته کتل.

بناپېری خپلو وېبستانو ته ور حمله کړه، په سړیې خاورې باد کړې، پسرلی یې له مخکې
پورته کړ، هغه یې پر سینه پوری ټینګ ونيوه او د هغه په خاورو لپلې مخ او لاسونه یې
بنکلول. تی ته یې واچوی. خود هغه د خولې نه یوه د وینو نری لیکه گریوانه ته راتوی
شوه. هغه غو بنستل ویده شی د پلار سره یو ځای ځکه هغه نور یوازی د پلار لولو اورېده.
د بناپېری لاسونه او کالی به وینو سره وه.

پسرلی یې د پلار څنگ ته پرېست. غوږ یې ونيوی د گاونډیانو د کور نه ژړا او ساندي
اورېدې کېدې.

بناپېری له ځانه سره وویل:

په خوارانو لکه چې څه ماتم دی!؟

غو بنستل یې ورشی د هغوی په ماتم کې ونډه واخلې خو... د ددې کره هم بنځې تلې او راتلې
بناپېری په خاورو کې ناسته وه او په زړه کې یې ساندي ویلې ځکه رغ یې تپ ولاړ وو،
ستونی یې وچ او شونډان یې سره نېستی وه.

ما بنام څلور - پنځه تنه د یوم او کولنگ سره د بناپېری کره راغلل بنځو بناپېری په زوره
کوټې ته بوتله، هغې د خلکو پوسنیدل او بونگېدل اوریدل چې یې یو بل ته ویل:

همد غلته هدیره ورته جوړه کی!

- هو! هديره ليرى ده ژر كوى چې بيا ډزى پيل نه شى!

- ژر كوى هلكو!

بنا پېرى له ځانه سره وويل:

دا خلك ولي دومره وارختا دى!

بيا يې غوړ ونيوى

- دا ځاى پوست دى؟

بيا د يوم او كولنگ ټك او ټوك...

هغې له ځانه سره وويل:

شاباش بڼه د زړه له اخلاصه كار كوى

بيا يې غوړ ونيوه

الله اكبر الله اكبر... امين امين خداى دى وبنسى

هغې له ځانه سره وويل:

لكه چې څوك مړ شوى دى!

نه، نه، نه، دى مړ. كه څوك مړ واى نو ولي څوك نه ژاړى...

كرار كرار د يوم او كولنگ ټك او ټوك د گاونډيانو كورونه ته ولاړ

دا خوشاله شوه چې كولاى شى بهر ووځى نو په منډه يې ځان د كور منځ ته ورساوه.

د كور غولۍ بل ډول ورته ښكارېده هلته د نويو قبرونو سره چوپه كيناستله

ناڅاپه يې غوړونه نېغ شول او يې ويل:

لكه چې پسرلى ژاړى؟

د ځانگو خواته چې له خاورو ډكه وه منډه كړه او د لولو لپاره ويلو يې د ځانگو ځنگول پيل

كړل. خو ژر يې پام شو چې ځانگو نه بنورى، هغه له خاورو ډكه ده.

نو په يوه هېبت سره يې د كوټې خواته منډه كړه. هغه يې هلته هم ونه موند بهر په بېره

راووتله او د انگر خواته يې منډه كړه او د يوه قبر خواته كيناستله. د قبر پستي خاورې يې

په منگولو شندلې

د کوم شی په لټه کې وه ، ښځو هغه بېرته په کښولو کښولو کوټې ته ننښتله. ټوله شپه یې په دې سوچ چې خاوند او زوی یې چیرې ولاړل؟
څه وخت راځي؟
وېښه تیره کړه.
سهار د لمانځه وخت یې په یو ډول د گاونډی ښځو څخه ځان خلاص کړ او د وره خوا ته یې منډه کړه.

داسې ورته اېسیده چې د کوم شی ښځو یې اورېدلی وی شاته یې وکتل او بېرته یې سر را وگرځاوه او د قبرونو پښو ته نږدې کښاستله
لکه چې چا په چپېره وهلې وی ورو ورو یې سلگۍ وهلې
ښځو ډیرې هڅې وکړې چې هغه کوټې ته بوځي ځکه بیا د توغوندیو باران پیل کېده خو دا واری یې زور په ونه رسېده.

هغه نوره نه ویریده ، هلته خوشاله وه سر یې په زنگانه ایښی او وچي وچي سلگۍ یې واهلې

شپه ناوخته وه دا هلته ویده شوی وه

...د گاډۍ قرچهار شو د زړې گاډۍ نه یو پوخ سړی را کوز شو او د ښاپېری کورته ننوت.
یوه زړه ښځه یې مخی ته ورغله او څه یې ورو غوږ کي ورته وویل او د سکوت په اشاره یې وپوهاوه.

پوخ سړی خپله لور د قبرونو پښو ته ویده ولېده چې خوشاله ښکارېده او له ځان سره یې خندله په خوب کې یې لیدل چې پسرلی ورته خاندی او خالپوری کوی.

پلار یې د هغې په لېدو ونه شو کولای ځان ټینګ کړي نو د لونگی ټوله شمله یې خولې ته تمبه کړه چې ښاپېری له خوبه وینښه نه شی او تودې او ښکې یې په گریوانه را توی شوی.

غاو

نواب په مات او نهېلی زړه بې پروا سترې ستومانه مخ پر غره تی، غوښتل یې لېری لار
شی ښه لېری چې یوازی دی وی او بس
له لوږی او تندې یې سترگې کښته تلی وې. بدن یې سوړ او ښه یې تکه ژیره شوی وه. د
چوتو وندې یې خلاصی، لوخ او برس، خیری گریوان، په وینو ککر مات تندې، وچو
شوند او چاودو پرې پرې شوو پښو چې د اوږده او ستومانه ونکی مزله له امله یې پوتکی
اچولی وه. مخ په وړاندې ته د ځان سره یې هم دا ویل:
هر شی پای ته ورسېد!

له درد او سوزنه یې سترگې پوتې کړې یو سوړ اسویلی یې ویستله او د بانو په پورته
کولو یې د نهیلی ترمی ترمی او ښکې له سترگو په گریوانه توی شوی
دنیا ورته تیاره ښکارېده او لمړی په تورو وریځو پوت لېده. په سوچونو کې ډوب وو...
زاره چکله موټر کې د کلی خواته روان وو. سترگې یې پوتې پوتې کېدې، روپۍ او جمال
یې سترگو ته نڅاه کوله، د هغو آغا آغا ویل یې غوږونه تخنول.
درست یو کال مخکې کمونیستی عسکرو کلی محاصره کړ، دی یې د جلب او احضار په
نامه جنگ ته بوتله د قانون له مخې د ده پلار شیخ فانی وو او دی د عسکری نه معاف وو
خو په چا دی منل، یو کال کېدی د هغوی نه جلا شوی وو. ایله او س په دې وتوانېدی چې
وتښتی خپل ازاد شوی کلی ته خپلې میرمنې ته، اولادو ته، سپین رېری پلار او بوډی
مور ته بیرته راشی او د وی سر پرستی وکړی...
کورته هوسېدی، خوشاله وو چې خپل کاله ته ځی، خپلې مخکې ته ځی خپل اولادو ته
ځی.

د بس سپرلېو یو د بل سره په خبرو اترو بوخت وه د کلی او بانو د خبرې د تجارت خبرې...

خو نواب په خپله خوبونو کې ډوب وو. یو وچ غونډی سړی چې نری دوه تاره ږیره یې درلوده او ږد درواغ یې ویل لگیا وو د کوم چا ویارنې یې کولې چې د بس پر سپرلیو چندان بڼه نه لگېدې.

بس همدا سې کړلېچونه او پېچومی ، غرونه او شېلې ، د بنسټې او ځنگلونه یو د بل پسې شاته پرېښودل او پر مخ روان وو.

...نابیره خو وسله والو چې تور مواونه یې وهلي وه د بس مخي ته رابنکاره شول. به بس کې د خدای دی فضل کوی او کلیمې ویلو ږغونه پورته شول. یو وسله وال چې تور مول یې وهلی وو او یوازی یې دوې په رنجو توري سترگې بنکارېدې ، بس ته راوخت او په آمرانه لهجه یې وویل:

ټول نارینه دی کوز شی !

د سپرلیو نارې په خوله کې وچي شوی او وېښتان یې یې په بدن نیغ ودرېدل او بېله کومې خبرې له بس نه کوز شول

یو سپرلی- په عاجزی وپوښتل:

- سیا سړې مو څنگه کېږي؟

- هله ځی هغوی دی دلته پاته شی.

- او سپین ږیري؟

- هله ټوله ټوله.

د کوم یوه د آخ چغه او د لویېدو ږغ د سپرلیو پښې لا ورچابکي کړې...

- هله په منډه منډه غره ته پورته شی !

سپرلیو مخ په غره ځغاستل ، نه پوهېدل چې څه به کیږي؟

په خبرو بندیز لگول شوی وو بیا هم ځینو به چې وخت وموند نو یو بل سره به بونگېده.

بیا د یو ډز په کېدو سره ټوله ودرېدل او شاته یې وکتله یو زور بوډا چې په لارې سم نه

شوای تلای څه دې ته چې پر غره پورته او منډې وکړي پر ځمکه ولویږي او هڅه یې کوله

مخ قبلې ته وگرځوي د بوډا په لېدو ځینو چوټې او بوټونه ویستله او په لوڅو پښو د غره

په ختلو شوله، ځينو د جیبو نه څه ایستل په گوتو کي یې له مرورلو وروسته کندو ته غورځوله، چا چا لا خپل ساعتونه په گندو وهله.

-ودریږی!

ښغ تر غوز شو.

د ټولو پښې سوستې شوې او ودریدل مخ یې د ښغ خواته واړوئ یوه وسله وال کینی خوا ته اشاره کوله

ټوله بېله کومي پوښتنې کینی خواته په گرځیدو شوله لمر په ډوبېدو وو د نواب سترگو ته اوس هم د روپۍ او جمال دوری ایسته کېدل

نواب د ځان سره وویل:

اوس به غټ شوی وي

د هغو د بابا ویلو په یادولو به یې خوله چینګه شوه په هم دې چورتونو کي وو چي د جنګي الوتو کو بوغ شو او غورپ...

نواب چي سترګې پرانیستلې سره غرمه وه تپوسانو یې پر سر د پخوا هاخوا گرځېدله او راگرځیدله

په سختی سره له ځایه جګ شو پښې یې په تیږو او اغزو پرې پرې وې د سرک خواته رهي

شو په لاره کې یې د بس په وینو لړل شوی یو - دوه ټوټې ولېدې په پښو یې د روپۍ او جمال د لېدو په تکل د کلی تره واخېستله، سترګې یې له ستړیا مرغې مرغې کېدلې او د یو آرام بستری په تمه روان وو

له ډیرو کرلېچونو او پیچومو وروسته ایله د کلی بوکلی بامونه او چپرې او پرچالونه د یو بل پسې را ښکاره شول.

داسې ایسیده چي دا د اسکېرلي او رېږدلی نواب د مزله پای دی، زړه یې په ټنگ کوکل

کې په ترپکو شو، د زړه درزا یې خپله اورېده. ستړیا او لوږه یې ورکه شوه، نور د لمر

وړانګو پر لور و غرو خپل زرین شال غورولۍ وو. د غواوو او مېږو مبارو او امبا امبا د

مرغانو چان چون اورېده کېده.

د نواب تلوسه وه چې ژر کاله ته ځان ورسوي او هلته د يوه کال کړاونه د مزله سترپياوي او رېړونه د خپل ژوند ملگري لښتې په تاوده غير کې هير کړي. په همدې چورتونو کې د کور مخي ته راوړسيد.

يو ان ودرېد. د مزله ترخې دوړې يې له سر او کالو وڅنډلې.

جورت يې نه شوای کولای په يو وار کور ته ننوځي سترگې يې له خوشالي د ژړا ډکې وې ځان يې ټينگ کړ، سل زړونه يې يو کړله او په کاله ننوت.

خو هلته څوک نه ښکارېده په يو کوټه کې يې پلار پر مسله ناست او وظيفه يې کوله. د

نواب په سلام سره يې لږ جټکه و خوړله، خو بېرته په ځای کېناست. نواب د پلار پر لاسو

پريوت پلار يې پر مخ سترگې لاس تير کړ داسې ايسېده چې په سترگو څه نه ويني، نواب

يې غير کې ونيوه او ښه گړي يې به ژړا د پلار سره د زړه خواله وکړه.

پلار يې خوشاله وو چې د سترگو روښنايي يې بېرته موندلې وه، بوډي مور يې لښته او

ماشومان يې نه ښکارېده، د پلار نه يې په شرم سره وپوښتل:

-آبا ادې او زما کډه چيري دي؟

پلار يې په داسې حال کې چې سترگې يې کښته اچولي وې وويل:

-ادې دي د خسو ټولولو لپاره وتلې ده چې د کور تنور پر تود کړي.

بوډي مور يې لا خبره نه وه چې ورک زوی يې راغلي دي.

پلار يې نور غلی شو د نواب د زړه درزا وار په وار وچټېده پلار يې لکه کوم شی چې په ياد

شوی وې پر خپلو غوږونو لاس ونيوی.

د ژړا نارې سورې يې غوږونو کې انگازی کولې:

نه پلاره! دا کار مه کوه! ما مړه که! ما...!

د پلار له سترگو نه يې اوښکې توی شوی، نواب د پلار پر لاسونو پروت وو او هغه يې په

نارو لاندې کړی وه په سترگو او خوله يې مښل او زاری يې کولې

-آبا زما کډه!؟

پلار يې د زړه غوټې، خبرو ته نه پريښودې ښه گړي چوپ وو او بيا يې په گونگي ژبه

وويل:

- زویه !ته چي جلب او احضار بوتلې ، خو ورځي وروسته قوا و تبتېده او نوی خلک کلی ته راغلل د هغو کازی (قاضی) د کلی خلک را وغوښتل او دا او کم (حکم) یې و کړ چې ټوله هغه مړوښې ښځې چي میرونه یې د کمونیستانو سره کار کوی که تر شلو ورځو پوری د کلی خلکو ته په نکاح نه شی بیا یې واک زموږ دی .
 نواب د زړه درزا د لیری نه اور بده کېده نو په تلوار یې وپوښتل:
 -نو بیا !

پلاری یې به داسې حال کي چي خو خاڅکي
 د نهیلی او بې وسی او ښکې په گریوانه توی شوی او ویې ویل:
 -نو څه !
 -نو هغه...

پلاری یې یو ان چوپ شو یو ان وروسته یې په چغو چغو وویل:
 نو هغه کومندان ځان ته نیکا....

د نواب په سترگو توره تیاره شوه سړی پر له وگرځېده د پښو شومه یې وخته په دیوال یې تکیه وکړه خو وښوید او ولوید ، یو ان همداسې بې سده وو .
 راپورته شو لونگی یې له محکې وویښتله او سړی د دیوال سره دومره ووهه چي وینو یې تر لمنې پوری ورنگاوه ښایسته گړی یې په کوټه کي وچورلېد او وبونگېد . ځان یې تر ټولو نیستم او اسکیرلی وگاڼه و وننید ، سترگې یې ولوېدې ، مړ شو خو لوگی ترې پورته کېده او ځان سره یې لکه سودایي لگیا وو او بونگېده
 دا ولی داسی وشوه؟

پوښتنې یې په مغزو کې گرځېدې را گرځېدې ???
 له ځان سره یې وویل:

کاشکی له عسکری څخه د تبتیدو په وخت په مین ختلی وای !
 یا د پهره دارانو په ډزولگېدلی وای !
 یا هم د غره په بمبارد کي لکه نورو شهید شوی وای !

کوټه ورته تنگه بنکارېده ، سا یې کوگل کي بنده بنده کېده د کوره ووت او د غره خواته
رهي شو

مور يې چي کورته راغله خبره شوه چي د سترگو تور ورک زوی يې راغلی دی نو د پخوا
هاخوا يې لکه لېونی په منډه وه.

نواب د غره سرته ورسید . او د غره په څوکه ودرید پورته يې وکتل خو زړه يې تسل نه شو
د پخوا هاخوا يې وکتل لکه کوم شی چي يې ورک کړی وی د یوې لوی ډبرې په لیدو څه
ډاډه شو او هغه يې په کړ او د غره څوکې خواته کش کړه او پرودرید ، پورته يې وکتل
بیا يې هم زړه تسل نه شو . یوه بله ډبره يې د غټې ډبرې پر سر کینښودله او پرودرید ، او پر
هغه يې ځان پورته او په گوتو ودرید او د نهیلی او ناومیندی نه به ډکو سترگو يې پاس
وکتل ، اسمان به تورو او خړو وریځو کي پوت وو . نو په هر څه توان چي يې درلود چغه يې
وکړه:

آه خدایه !

آ خدایه ..

دا چغې لیرو غرونو له هغه نه نورو لیری غرو ته د هغه نه نورو غرو ته ولاړې

چوپه چوپتیا شوه یو ان وروسته غرونو هم وروسره نارې کړې

آ خدایه ..

آ خدایه آ خدایه آ خدایه ..

خو وریځی وغورمبیدې محککه او غریې روښانه کړ او بیا يې زار زار وژړل.

مروړ

اوس هم ځینې وخت د غره کلی خلک د تگ او راتگ په وخت کې د سرک په خوا سماوار کې د دمی جوړولو لپاره کښیني چې نږدی ورته ځینې کلیوالي پخسه یې کورونه ودان دی. هر مازیگر د همدې سماوار نه کلیوالي سندری اوریدل کیږي د سماوار مخی ته د کبابی انگیتې ایښی چې د ورځی له خوا دود ترې پورته کیږي. د سماوار له تخته د تیر شوی سرک کوز سر ښه ښکاری.

د دې ځای په لیدو ما ته یوه پخوانی کیسه را په یاد پری ، هغه د لسو-دولسو کالو مخکې کیسه ، ښه می په یاد دی چې له ډیری مودې وروسته خپل کلی ته راغلی وم او د دغه سماوار د تخت له پاسه ناست وم چې په سرک کې یوه گڼه گڼه شوه او زموږ خواته کرار کرار رانږدی کېده د دې گڼه گڼی مخی ته یو لپونی په داسې حال کې چې په منډو وو د پخوا ته راتی او په بې وزلی یې ویل:

ما ولی ولی؟

د دې خبرو به ترڅ کې به یې یوه یوه ښکښله هم کوله خو هیڅ گټه یې نه لرله. تر شا یوه ډله هلکان ورپسې وه ، په ډبرو ، لوتو او بل هر هغه شی چې په لاس ورتلل وار به یې پر کاوه. د لپونی د چغو او ځغاستې څخه یې خوند اخیست او ځور بدل یې دوی ته یوه لوبه وه.

په هغه خوار می زړه وسو نو له ځایه پورته شوم هلکانو ته می وویل:

او لوچگانو! بې ادبو! دا بې وزلی ولی ولی؟ لپونی هم په عاجزي د سر په اشاره زما خبرې تاییدولې. زما د دې پلوي سره هلکان څه پر شا شول ، لپونی یې پرینود. لپونی ما ته را نژدی شو هغه ته ښه ځیر شوم. یو ټیټ قد چیچکی تورتیلی سړی و چې په یوه سترگه کې یې گل وو ، سپینه توره (ماش و برنج) بڼه ډیره یې چې سپین ډیر په کې مالومېدل.

غوړې چونې يې درلودې ، غاړه يې شلېدلې ، زړې جامې يې وې او د تخرک لاندې يې يوه غوټه بنکارېده او لوڅې پښې وو ، د تگ په وخت کې يې سترگې چوغې نيولې وې او يو نيم سترگک به يې واهه چې په لېدو به يې هر ورو چا ته خندا ورتله.

زما زړه پرې وسو تر لاس مې ونيوې او د سماوار تخت ته مې را پورته کړ او کبابي ته مې په اشاره د کباب او چاینکی سپارښتنه وکړه د ځان سره مې سوچ وکړ چې راشه نن دا خوار په گېډه موړ کړه ، نو پرله پسې مې د کباب او چاینکی فرما پښت ورکاوه لېونی په اریانی سره کله ما ته او کله شاوخوا ته کتل او کله به يې په شکمنو سره اسمان ته کتله او هم يې تر سترگو لاندې کبابي او د هغه شاگرد ته کتل باور يې نه راته ځکه دی تل په تشه گېډه له دی ځایه تیر شوی و ، خو چا ورته د يو غروپ چایو ست کدری هم نه وو ورته کړی. په ډیره بېړه او وارختايي يې گوله تر خولې رسوله او ژوندي ژوندي به يې تیروله لایې خو نمړی نه وې کړی چې سولگی و هل يې پیل کړه د تخت د څنگ آبدان نه می یوه دولچه اوبه ورته راواخېستي.

لېونی د ځان سره د خوړولو په لوبه اخته وو ورومې ترې وپوښتل:
بابا ولی دې ورځی ته رسیدلی یې ؟

ځواب يې را نه کړ بنايي د خولې چرپي په سبب يې زما خبرې نه يې اوریدلې.
خپله لمن يې را پورته کړه د شونډو دواړی خواوي يې د لمني په څوکې پاکې کړې ، په شمير يې درې خورا که کباب او دوه چاینکې نوش جان کړه.

دا وخت ما ته دا سودا را ولوېده «نه چې څه په وشی»؟!!

لېونی په داسې حال کې چې اخیری نمړی يې تیروله وویل:

دا پنځه کاله مې غوښه نه ده خوړلې!

ددې خبرې په اورېدو جوړ سپری راته بنکاره شو. بیا يې را ته وویل:

رښتیا غواړې زما د ژوند کیسه واورې؟

ما وویل:

- هو!

لېونی سترگې چوغې کړې او د یوې لیرې ټکي ته یې ونيولې داسې نسکار بده چې د یوې پخوانۍ خاطرې د یادولو لپاره سوچ کوی.

او نابیره یې داسې پیل کړه:

(... زه له ورکتوبه بد بخته وم. بدرنگه وم. پلار می د بنایسته گل نوم را باندی کینبود او ددې نوم سره له هم هغه ماشومتوبه د خلکو ، همزولو او کلیوالو پسخندی شوم. له ځایه جگ شو یو لاس یې غوړته ونيو او بل لاس یې مورته او نارې یې کړل:

یه قربان روی ته دیده بودم ، موی ته دیده بودم.

او اوږې یې ورسره پورته کښته کولې.

په سماوار کي ناست خلک دده د نڅاه په لیدو شول ، لېونی په نڅاه نڅاه کي لوړ وکتل تندی یې گونځې کړ او کیناست.

خپل مخ ته یې اشاره وکړه او په شکایت یې وویل. گوره دا خو ما نه دی جور کړی؟ سر یې کښته واچوه او لاس یې پورته ونيوه

لېونی خپله پزه به غوړه لمن پاکه کړه او د لږ ځنډ وروسته بیا یې لاس اسمان ته ونيوی او ویې ویل:

زما پلار یې را مړ کړ، مور یې را مړه کړه. چوپ شو بیا یې اسمان ته په خوابتیا وکتل.

له کلي نه و ښار ته ولاړم او هلته په یوه موسسه کي پیاده شوم ، له غروره نه یې په بریتو لاس تیر کړ.

لېونی کیسه ډیره سره را لنډه وله د تلو تلوار یې وو خو ما به ښه ښه ویلو دی هڅوی چې کیسه را ته پوره کړی.

لېونی څه شیبه غلی شو ، یو سوړ اسویلی یې ویسته نظر یې د اسمان په ژورو کي ډوب کړ او ویې ویل:

«د منی به سړو ورځو او شپو کي یوه ورځ عجبه ورځ وه واوره وه ، یخ و. باد و ، توپان و.

ساره مې کیده د سیلیو د مخنیوی په خاطر مې د کوټې کړکۍ او ماتې ښینې په ورځپاڼو بندولې»

بیا له ځایه ولاړ شو او کټ کټ په خدا شو او نارې یې کړل:

یه قربان رویش دیده بودم مویش دیده بودم.

او په نڅاه شو ما له لاسه ونيوه هغه چوپ شو او کیناست. زما غوږ ته یې خوله را نږدی

کړه او ورو یې را ته وویل:

«کوټې ته څوک رانوتله،

د لاس به ټپولو یې ور پرانیست»

زما له غوږ نه یې خوله لیری کړه، او زما څخه یې په تونده لهجه وپوښتل:

- پوه شوی څوک وه؟

ما ویل:

نه!

-زه پوهیږم چې نه پوهیږې ته څه دا ټوله دنیا دی نه پوهیږې!

که پوه هم وی نه یې وایي، قست یې را کیږي!

زغ یې لږ پورته کړ او ویې ویل:

«یوه بنایسته انجلی وه انجلی نه وه د څوارلسمی سپوږمی وه»

په آسمان کې یې پېنځه - شپږ دقیقې د سپوږمی پسې وکتله سر یې د نارضایتی په توگه

وښوراوه، په شونډو یې یوه ترڅه موسکا خپره شوه.

زما غوږ ته یې بیا خوله را نږدی کړه او د راز په توگه یې وویل:

«هغې ویل:

څوک شته آ! څوک شته؟»

خوله یې زما له غوږه نه لیری کړه او په لوړ زغ یې وویل:

«ما ورته وویل:

څوک دی په کار دی؟»

بیا یې زما په غوږ کې ورو وویل:

«هغې ویل:

خیر غواړمه. رنده یمه!»

بیا یې په عادی توگه زیاته کړه:

«پوه شوم په سترگو نه وینې وریا خېدم د لاسه می و نیوله ، او یوې خوا ته مې کښینوله»
 او ازیې ورو کړ لږ انږدی شو او زیاته یې کړه:
 د هغې په خېره کې د غمنو او ترخه ژوند نښې لیدل کېدې هغې په عاجزی په داسې ږغ چې
 نورې پوښې خبرې هم په کښې نغښتی وې ویل:
 «رنده یمه خیر غواړمه !

لېونی بیا د ږغ تون ته تغیر ورکړ او ویې ویل:
 دا مې په ژوند کې لومړی څوک وو چې زما ټولو پوښتنو او خبرو ته یې له زړه نه غوږ نیولی
 وو او خبرې مې ورته د درنښته نه ډکې وې او دا زما لکه یو انسان یو ارمان و !
 چې خبرې همدې ځای ته ورسیدی ، لېونی د چایو په لیدو لکه ماشوم خوښ شو. شاوخوا
 یې تر سترگو تیره کړه ، زه یې هم په خېر خېر تر سترگو تیر کړم. ترې وډار شوم.
 بیا چورت کې ولاړ محکې ته یې وکتل او ژر ژر یې سترگې ولغړولې لکه چې د خپلو
 خاطراتو شلیدلي مزی یې بیرته سره نښلولې او ویې ویل:
 هو ! د هغې به خبرو کې د غمو او ترخه ژوند نښې لېدې نو زړه کې ډیری پوښتنې
 گرځېدې»

لېونی یو وار بیا چوپ شو.

زه د لېونی کیسې ته ټول غوږ غوږ وم او هغه په دې ډېر خوشالېده چې ما په غوږ غوږ ورته
نیولی وو.

هغه د پخواني کیسې په یادولو نور هم هیجانی کېده او لاسو او اوږو په خوځولو یې هڅه
 کوله ټولې پېښې تمثیل کړې په داسې حال کې چې د غره څوکې ته چې له لیری مالومېده یو
 وار بیا خېر شو. ورو یې زما غوږ کې وویل:
 په هغه سبا انجلی بیا راغله او بل سبا بیا او بیا...

لېونی په خوشالی زیاته کړه:

«ما د ځان سره سوچ وکړ چې څه کیږي چې یو بې وزلی د بل بې وزلي موبت شی ، گوندې د
 بوبل په تودوخه تاوده شو.

نو ورو مې په داسې چې رنده انجلی ونه خورېږي ترې وپوښتل:

واده دی کړی؟

هغې کت کت و خندل په ځواب یې پوه شوم

لېونی بیا زما نه وپوښتل: ته پوه شوی؟

ما د واره وویل:

- هو،

لېونی په داسې حال کې چې د هغې غونډۍ خواته یو ځل بیا وکتل چې هره ورځ به هغې

خواته تې.

یو اوږد اسویلی یې وکینښ لکه چې د زړه د غمونو بنۍ یې تشه وله. او په خدا یې زیاته

کړه:

- او موږ واده سره وکړ.

له ځایه جگ شو یو لاس یې په غوږ او بل لاس یې زموږ خواته ونيوه:

یه قریان، رویش دیده بودم. مویش دیده بودم. او په نڅاه شو

بیا کیناست څه شیبه چوپ شو او په داسې حال کې چې په لاس یې آسمان ته اشاره کوله د

ستونې نه یې اواز نه پورته کیده په ژړانده رخ یې وویل:

افسوس!

لېونی یو اند بیا چوب وو په خپله گڼه ږیره کې یې منگولې ننیستلې وې هغه یې گروله او

اوبنکې یې پر مخ راتوی شوی غوښتل یې څه ووايي خود ستونې غوتې یې نه پریښودی

لاس یې آسمان ته ونيوه په ډیر مشکل یې زه پو کړم چې هغه هم ژر مړه شوه او پر هغه

غونډۍ یې خاورو ته سپارلې ده.

لېونی سترگې د آسمان په ژورو کې بیا بنځی کړی، سترگې یې برکې شوی، غوز یې

ونیوی سربې وبنوراوه او بیا یې غوږ ونيوه او په یوه ټوپ له تخته کوز شو او بېله څه

ویلو یې د غونډۍ په لور وډانگل د هلکانو خواته ورغی لکه چې بېله د هغود ویشتلو

تگ خوند نه ورکاوه. هلکانو چې تیاری لوتې او ډبرې په لاسو کې پوتې نیولې وې

ورپسې منډۍ کړې

لېونی د سرک په منځ کې ودرید یو وار یې بیا اسمان ته به مروره توگه وکتله ځان ته یې
اشاره وکړه، زمونږ خواته یې په خوشالی وکتله او په ځغاسته شو.

ښخ یې تر اوسه زما په غوږونو کې انگازې کوی
چې گوته به یې زڼې ته ونيوله او ورو به یې په اریانونکې لهجه ویل:
آ، ما ولی ولی؟

سبا بیا هلکان د هغه انتظار کاوه لوتې او ډبرې یې تیاری به جیبو کې ورته ساتلی وې خو
هغه بیا رانغی هلکان خپه وه چې ولی لېونی بیا رانه غلی او څه په وشول.

غچ

يوه ناوې په لوخ سر او لوخو پښو په سره جوړه کي په چيغو چيغو د گڼه گونې خواته په
خغا سته وه د هغې په ليدو خلک ورو وروسره ليري شول او هغې ته يې لاره خوشی کره ،
هلته دوه ولاړ توپکوال د هغې په ليدو د گڼه گونې نه ووتل پر ميدان يو مری پروت او يو
په وښو لړلی سړی ولاړ وو.

سهار د لمانځه وخت د برستني لاندې توخي شو او له توخي سره سم يو سپين رېبری له
برستني لاس وغځوی او له واسکت له جيبه يې د نسوارو ډبلی راوکېښ او د تل په شان
يې يوه خوله نسوار خولې ته واچوله او بيا لکه مار له برستني وغزیدد کړکی نه يې پرده
پورته کړه، او په غوم غوم يې له خانه سره څه وويل. او بيا يې سر پر زنگونو کېښود، چرت
کي لانه ووتلی چي په زړه کي يې څه وگرځېدل، د کړکی نه يې بيا بهر وکتل او له خانه
سره يې وويل:

آ، رښتيا! چي وریخ ده.

او له دې خبري سره سمدلاسه له حایه جگ شو او د خپلي ورې شانتته کوټې وریي
پرانيس او ووت. له اودس تازه کولو وروسته يې په بېره په پتو مخ او لاسونه وچ کړل،
خپله لونگی او واسکت يې واخېست او په وتووتو کي يې د بلی کوټې مخي ته ودرید
ورويي رغ کړل:

لوری نازي! پاڅېره د لمانځه وخت دی، وریخ ده چي لمونځ درنه قضا نه شي (دا ټوله
خبرې يې په يوه سا وکړې). د انگروري چي د زگيروي په شان رغ يې درلود پرانېست او
له کوره ووت.

له لمانځه وروسته د ده د رسېدو سره جوخت آسمان هم وغورمېد او د باران شرپ شو تا به
ويل نه چي اسمان سوری شو د هري بريننا سره به د ده د تندي گونځي چي د پراخ غم
علامې په کي له ورايه ښکارېدې، لېدل کېدې. خلکو د تندي د گونځو شمېر د خویندو د
شمېر ښکارندوي بلله خو نسيم اکا هډو يوه خور هم نه لرله.

د نسیم اکا د سپینې ږیرې، گونځې گونځې تندي او مخ په لېدو داسې بنکارېده چې د ټول عالم غمونه او کړاونه ده پر سر دي او ددی یې گالي.

نسیم اکا ته نن بیا لکه هره ورځ هم هغه د لس کاله مخته پېښه ور په یاد شوه چې په همداسې یوه ورځ جبار خان د دوی کره مرکه ور لېږلې وه چې نازي چې په کلي کې تر ټولو بنکلي انجلی-وه خپل زوی جلندر ته کوژده کړي، خو نسیم اکا دا خېښي ونه منله او مرکې ته یې ځواب ورکړ نسیم اکا په زړه سپین او پاک زړی سړی وو پته په کې نه وه نو په ډاگه یې مرکې ته وویلي وه: جلندریو ناکاره او برنډ هلک دی ټوله ورځ لنډه غره په دې او هغه کوڅه کې گرځي راگرځي نه یې کار شته نه روزگار او بل دا چې زما د لور داسې چغر سترگی- ځوان نه خوښېږي. (نسیم اکا دا ټولی خبرې په یوه سا او پوټو سترگو کړي وې) جبار خان د مرکې و مخي ته څه و نه ویل او چې بهر راووت نو په خپل گلپتی ټوپک یې څو ډزی وکړې.

کلیوال د نوي خبر اورېدو ته منتظر وه ځکه په کلي کې خو ډزي یوازي د سنتي، کوژدې اود هلک د زېږېدو په وخت کېدې نو کوشنیان او لویان به راوته او دا خبر به یې په نورو ته د زيرې په توگه کاوه. د نننيو ډزو وروسته په کلي کې دا خبره لکه وږمه خپره شوه چې نسیم اکا خپله لور جبار خان ته وېښله.

د نسیم اکا سوچونه چې دې ځای ته راورسیدل، نازي د یوې انگیتې سره کوټې ته راننوتله، د نسیم اکا د چرتونو لړۍ سره وشلېده انگیتې ته یې لږ ځان ورنږدې کړ، نازي چای ورواچولې، نسیم اکا په چوپتیا سره څه چای وڅښلې او بیا یې ورونازی ته وویل: لوری د دوکان کیلی- راکړه چې دا شیبه باران لږ څه ودرېدی د پسرلي باران دی بیا به یې شرب شي او تلل به راته گران شي.
-بابا چای دي ولي ونه څښلې؟
-زویه! بیا باران ډېرېږي.

د دې خبرې سره سم پاڅېده د کرکۍ نه یې یو ځل بیا په څېر څېر بهر وکتل، ننۍ ورځ او فضا کوم بل ډول ورته بنکاره شوه د گڼو پسرلنیو وریځو لښکر د آسمان ټوله لمن نېولې وه تا به ویل کومي خوا ته یې د یرغل ټکل درلود د تورو گڼو وریځو په لېدو یې زړه لا د

گرومه ډک شو ، غمجنې سترگې يې له کړکې نه راوگرځولې يو سوړ اسويلی يې وکينس ،
 د وړه خواته ولاړ د سترگو له کونجو يې يو وار بيا په غلا خپلې لور ته وکتل داسې
 بنکارېده چې د لور نه شرمېږي ، خپلې کلوشې يې په پښو کړې او د کوټې نه ووت .
 کوڅه له خټو او چيکرو ډکه وه ، نسيم اکا به په داسو ورځو کې هرومرو يو - دوه ټکه
 خوړله خو نن يې دواړه پایخې په دواړو لاسو پورته نيولي وې چې په خټو نه شي او پښې
 يې ارتي ارتي ايښودلې چې بيا ونه ښويږي او له هر گام نه مخکې به يې لومړی مخکې ته
 کتل ، د دوکان ور يې پرانېست ، زړه پیتلي کوتی يې د سماوار شاگرد ته ورکړه هغه
 کوتی له سکروټو ډکه ورته راوړه او نسيم اکا هغه د صندلي لاندي کېښودل او زوړ برستن
 يې په راکښ کړ تر ستوني به صندلي کې ننوت . بيا سوچونو راگير کړ هم هغه سوچونو کې
 چې نن يې له سهاره نه پريښود هغه د نازي د تير ژوند او راتلونکي په هکله اوږده
 چورتونه او بې شميره پوښتني وې .

د جبار خان خو وار گواښېدل يې په ياد شوه چې ورته يې ويلې وه:

- ستا لور زما ناموس ده زړه دی زړوې يې که وادوې يې.....

(دا خبرې يې ډير په کبر او غرور کړې وې)

د نسيم اکا په مغزو کې دا خبرې گرځېدې راگرځېدې او په غوږو کې يې ازانگې کولې:

زما زما زما..... ناموس... ناموس.....موس

زړه يې غوښت پر ځان کالي خيري کړي نابيره يې يو څه ورپه ياد شول لږ خوشاله غوندي
 شو خو ژر يې بيا پر تندي گونځې رابنکاره شوې په ياد يې شوه چې خو واري جبار خان ته
 ننوتې ورغلی او په زاريو يې ورته ويلې وه:

- د خدای لپاره د دې خبرې تير شه ته د هغه د نيکه پر ځای يې زه رضایم هغه ستا زوی ته

درکړم.

جبار خان ورته په ملنډو ويلې وه:

- توبه وباسه هغه زما د زوی مورده او بل دا چې هغه چغر سترگې دی او دهغې کله داسې

هلکان خوښيږي او هغه اوس دوه نور وادونه لري دا زما د لاس امساده....

په همدې چورتونو کې وو چې د سماوار شاگرد د نسوارو ډبلی او دوې افغانی ورکړې ده
هم د نسوارو ډبلی ورډک کړ.

بیا یې بنځه ور په یاد شوه چې هر ه بڼه شی چې به یې کور ته راغلي هغې به د لور لپاره
پتوی او ویل به یې:

- دا می د لور قلنگ ته ساتم. آن د واده تر کمیسه یې ورته جوړ کړی وو

نسیم اکا ټوله ورځ په همدې چورتونو کې تېره کړه، دوکان خوند نه ورکاوه او مخکې ځای
، د نورو ورځو پر خلاف د مازیگر له لمانځه نه مخکې کور ته راغی. د کور ور یې پوري
واهه کور ته ننوت د کوټې د نیم کښه وره نه یې نازي ولېده چې د واده جوړه یې اغوستې د
مورگانې یې چې دې ته پاته وې په غاړه او لاسو کړي وې او د هېنداري سره یې خبري
کولي:

آ، یوازي می لاسونه سره نه دي نوره پوره ناوې غوندي یمه، بڼه بنکارم! بدرنگه خونه
یمه! تر چا کمه یمه....

نسیم اکا د نازي په لیدو چې دالس کاله غم یې تور وپښته تار تار سپین کړي وه د
شپږو پښتو کلو په درلودو د څلو پښتو کلو بنکارېده، ډیر غمجن کړ د خپلي لور نېمه خوا
شوي ځوانی او نا پوره شوي ارمانو یې پر زړه د غمو شپول چاپیر کړ او پرې بل او مخکه
پر تنگه شوه د کور له انگر نه یې د لرگو تېرچه راواخېسته او په پوټه خوله د کوره ووت ،
په داسې حال کې چې تېرچه یې د پتو لاندې نیولې وه د ماجد پر ځای د لاری په سر
کېناست او سترگې یې د کوڅې په بل سر میخ شوي.

جبار خان د دوو نوکرانو سره چې توپکان یې پر اوږو وه را بنکاره شول. د نسیم اکا د زړه
درزا وار په وار ډیرېده.

جبار خان د تل په شان د تاو ده روغې تمه لرله او په ډیر کبر او غرور گام په گام د نسیم اکا
خوا ته نږدې کېده. نن د جبار خان زور څه ارزښت نه ورته درلود د هغه په زړه کې د غچ او
کسات لمبې بلې وې او زړه یې له بې شمېره دردونو ډک وو له هم دې کبله به هم وو چې
غبرگ لاسونه یې بې اختیاره پورته شول او بیا هم دویم وار....
درېم گذار یې لانه وو کړی چې د څو ډزو سره پر مخکه ولوېد.

وروستيو سلگيو کې يې کومه خبره چې له خولې وته هغه يوازي دا وه:
نانا... زرز... ي ي ي

د ډزو په اورېدو د کورونو نه بيا واره او زاره راووتله چې څه خبره ده.
نازی چې د ناپايه آرمانو په خيال کې ډوبه وه يو ماشوم د مازيگري لمر د وروستيو پلوشو
سره دا خبر ور وړ، دا خبره پر نازي د تندر په شان ولوېد، له وارختايي نه د واده په جوړه او
گانه کې په لوخ سر او پنبو په غغاسته ځان د غچ ميدان ته ورساوه د پلار په مړي يې ځان
واچاوه خو ژر يې سر را پورته کړ تبرچه يې له محکي پورته کړله او دا وخت يې د يوې
رښتني ناوی په شان لاسونه سره شوی وه.

غولېدلی

«جماله ډگروال ته ږغ که!» په ږغ سره یو زور سپری، چې زېږه او بریت یې پاک خربیلی وه ملا یې پر کمر بند تینګه تړلې او د شپو خولې یې پر سر وه بېله سونه او حرکت د یوې بنځې چې غټ تونې شوی و بښتانو یې کوشنی مخ نور هم کوشنی کړی و او لکه مار چې چپلې له غوسې تاوتاو کېده و مخی ته ودرید.

بنځې کڅوړه په لاس کې ورکړه...

ډگروال لکه چې گونګ وی بېله کومې خبرې کیناست د بوټونو تنی یې وتړلې او د تل په شان یې د لاس او مگا ساعت ته چې شل کاله مخکې یې د غیرت د مدال سره یو ځای ورکړ شوی وو او س یې زنگ وهلی وو ته ځیر ځیر وکتل، بیا یې زړه نا زړه د دهلیز ساعت ته وکتل، ځان سره و بونګېده او په خوشالی له کوره ووت د بس تم ځای ته ولاړ او په بس کې کیناست، چې لږ هوسا شو بیا یې له غوسې خپل غاښونه وچپچل او ورور یې وویل: څه چاره؟ (ځکه یو وار د غصې یوې چپلاغې تر محاکمې رسولی وو خو هندی وکیل له غمه خلاص کړی وو او ورته یې وویلی وه دا د افغانستان کارونه نور هیر کړه دلته بنځو سره په زوره خبرې کول، ماشومان په چپلاغه وهل او حیواناتو ته کیشه ویل جرم دی که غواړی دلته ژوند وکړی باید د دې ځای قوانین ومني)

نو د هغه راهیسې یې نور ځان گونګ کړی وو په خوله یې څه نه ویل خو په زړه کې به یې څه تیر شول نو له غوسې به یې غاښونه وچپچل.

په دې توګه به یې ځان تسل کړ.

کله کله به په بس کې چورت یو وړ او له خدا به و موسپدی او کله کله بیا کت کت په خدا شو او ځینې وختونه به پرک په ژړا شو خو ژر به یې ځان ټول کړ او د شاو خوا خلکو نه به یې بښنه وغوښتله، نن بیا ور په یاد شول چې دلته څنګه په مشکلاتو راوړسیدل او څه خوږ ژوند یې درلود. خو میرمن یې کرار کرار د کومې یوې په لمسون خپل رنگ بدل کړ او دی

بې په منگولې کي ونيوی، تنگ يې کړ او نوکري يې کړ پر خپل حالت يې ژړا ورغله ويې ژړل خپل پر ژړا له چورته راوت له شاو خوا خلکو نه يې بښنه وغوښتله.

ډگروال ټول عمر په دې هيله چي وطن به جوړ شي او دی به بيا د کورني اختيار تر لاسه کړي ، به کرار کرار سره خپلې سترگې خپله ړندي ، خپل غوږونه خپله کاڼه او خپله ژبه خپله گونگي کړه...

اوس نو ټوله ورځ د سودا پسې ځي او راځي ، دلست مطابق سودا رانيسي. کور ته د رسيدو سره سم هغه بېله کومې خبرې پر ميز ايږدي ، خوبله کڅوړه هلته ورته په انتظار پراته وي

ډگروال بېله کومې خبرې تشه کڅوړه دلست او پيسو سره اخلي او د تل په شان بېله ستړيا د بس تم ځای ته ځي...

نن بيا د دويمې سودا اخيستلو وروسته د سرک پر غاړه د سرويس په پلمه پر يوه څوکی کيناست او د موټرانو د تيريدو راتيريدو په ننداره شو او لکه تل د چورت اخيستلو او خوږو چورتونو په خاطر يې د بېرو قطی پر سر پورته کړه.

عسکر عسکری سلام ورته وکړ او دروسي جيب موټر دروازه يې ورته پرانېستله ، او د ده امر ته منتظر وو..

ميرمن يې د کور په وره کې ورته منتظره وه بېله ده يې ډوډی نه خوړله...

دا ټولو کارو خوند ورکړله سترگو يې د خوشالي رڼي رڼي او بڼکې توې شوی خود سوچو

نومزی يې د يوه موټر د پرله پسې هارونو وشلوی سترگې يې وموښلې ، ښه ځير شو د

ميرمنی موټر يې پر سرک ولاړ وو او ډيره په غوسه وه بڼکنځل بدو رد يې ويل په غوسه يې سودا ترې واخېستله د موټر په شا کي يې کېښودله. يو وار يې بيا ډگروال ته بد بد وکتل او غاښونه يې ورته وچپچل.

ډگروال لکه چي زبون يې تړل شوی وی هيڅ ونه ويل چي هغه ولاړه ، سترگې يې دېخوا

هاخوا ولغړولې او ورو يې له ځانه سره وويل:

ته وده چي وطن يو وار کرارشی بيا به سره گورو !

ډگروال يو سوړ اسويلی وکښ او دکور خواته په پښو کرار کرار رهی شو.

کور کي د خدا بڼه وه ډگروال چې ډیر وږی شوی وو پخلنځی ته ولاړ بڼه بوی پرې ولگېده خولې یې اوبه وکړې د پخوا هاخوا وگرځیده په دیگو نو کې یې څه ونه موندله د یخچال نه یې یوه د سبو قطی راواخېستله د پخلنځی گړی ته یې وکتل هغه هم لکه نورو گړیو ثانیه گړنه درلود بیا یې خپلې او مگا گړی ته وکتل غوږ ته یې ونيوی خوشاله شو او او مید ورته پیدا شو چې تر اوسه کار کوی. خپل کوشنی کوټې ته ولاړ او پر خپل نا ټول شوی بستر وغزید او په چرتونو کي لاهو شو . د اولادو سره وطن ته روان وو...

خود وره ټکولو له چرتونو راویست دا لومړی وار وو چې د شپې څوک ور ورټکوی. پولیس وو ډگروال یې د لاسه ونيوه له ځانه سره یې بوت ډگروال یې یو لیری ځای ته چې د ټولنیزو خدمتونو مرکز وو بوت او هلته یې یوه کوشنی کوټه وروښودله. هلته هغه سپین ږیری او ناروغانو ژوند کوی چې مېرمنو او اولادونو شړلی وه. ډگروال نوی کوټې ته راغی او پر نوی بستری پریوت او له ځانه سر یې وویل: ته وده چې وطن یو وار کرار شی...

څه نوره حوصله کوم!

د دې ورځي وروسته ډگروال د ماشومانو ، ښځوو او کورنی حیواناتو ته عسکری غور سلام پیل کړ.

یوه شپه یې په رادیو کې واورېدل چې یو غل د غلا په وخت کي د دوکاندار لخوا ټپي شوی وونود غله د دعوا په اساس محاکمی دوکاندار درې میانستی بندی کړ ځکه هغه بېله د محاکمی له امره غل د پولیسو تر راتگه په تشتاب کي بندی کړی وو او هم د غله د څلور کالو د کور مصرف په دوکاندار شو تر هغه چې د غله ټپ جوړیږی... په اوریدو سره ډگروال غلو ته هم عسکری سلام کول پیل کړل دا چې نه پوهېده څوک غل او څوک نه دی نو هر چا ته یې غور عسکری سلام کاوه څو ورځی وروسته دی سلام اچولو تر دارالمجانینه ورساوه او لاسونه یې هم وروترله چې په دې سلامونو چا ته ضرر ونه رسوی.

ليکونکی: پوهنمل محمود نظری

د کتاب نوم: پایلوخ بنگ حبیب الله

له یوې میاشتی وروسته یې نن مشره لورد تور بای فرېنډ په لیدو رنې رنې او بڼکې لکه باران توی
 چي خپل پلار ووينی.
 ډگروال د لومړی ځل لپاره یوازی د لورد بای فرېنډ په لیدو رنې رنې او بڼکې لکه باران توی
 کړی او بېله دی چي څه ووايي خپلې کوټې ته ستون شو.
 د لاس ساعت یې چي له اوله زنگ وهلی وو خوده سوچ کاوه چي کار کوی او ځان یې غولوی
 ته یو وار بیا ځیر ځیر وکتل هغه یې له لاسه خلاص کړ او غوږ ته یې ونيوی بیا یې تر سترگو
 تیر کړ به نهیلی یې د رو جايې څخه یې یوه ټوټه پرې کړله او ساعت یې په کي ونغښت او د
 بالښت لاندی یې کېښود او په خدا شو او په زوره زوره یې وویل: دا کم بخت هم مړ شو
 او په ژړا یې ویل:
 کله به دا وطن جوړ شی؟

خپاره شوی اثار:

مسلکی کتابونه

= باغبانی

= زعفران

= د میوو لرونکو وڼو پېروونه

= د رومیانو، پیازو او بندریو، وچول

= د سبو تازه ساتنه

= په باغو کې د سړی استعمال

ادبی کتابونه

= د څوکی خوندي د طنز وڼو مجموعه

= سمر خلاص کا! د طنز وڼو مجموعه

= اسماعی سمرکس د طنز وڼو مجموعه

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**